

Dirnad Economi Cymru

Adroddiad chwarterol

Mehfin 2022

Crynodeb gweithredol	3
1. Cyflwyniad	5
2. Rhagolygon economaidd byd-eang, y DU a rhanbarthol	6
3. Y darlun BBaCh yn y DU a Chymru: Yr amodau newidiol sy'n llywio'r galw am gyllid	14
4. Darparu cyllid BBaCh a chost cyllid	23
5. Gweithgaredd Banc Datblygu Cymru	30
6. Casgliadau	34
7. Atodiad	35

Max Munday, Annette Roberts, Neil Roche

Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd
mundaymc@cf.ac.uk

Am wybodaeth bellach neu i gyflwyno adborth a chynigion ymchwil,
e-bostiwch: **DirnadEconomi@bancdatblygu.cymru**

*Mae'r SYG wedi cynghori ar gynhyrchu'r adroddiad hwn ond nid yw'n gyfrifol
am y safbwyntiau na'r ystadegau a gyflwynir ac nid yw wedi dilysu'r cynnwys.*

Dirnad Economi Cymru Cyfyngedig, Uned J Pentref Busnes Iâl, Ellice Way, Wrecsam, Cymru, LL13 7YL, 11001584.

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru gydag enwau gan gynnwys y llythrennau cyntaf BDC. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo llwyr i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu nad yw'r un o'r endidau grŵp yn gallu derbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Gellir gweld siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc yn **bancdatblygu.cymru**.

- Mae'r optimistiaeth tua diwedd 2021 wedi prinhau wrth i'r rhagolygon waethygu ar gyfer yr economi yn fyd-eang ym misoedd cynnar 2022 gael eu gwaethygu gan effaith rhyfel yn yr Wcráin. Mae'r rhagolygon ar gyfer economïau byd-eang a'r DU ar gyfer 2022 a 2023 wedi'u hisraddio, ac mae ansicrwydd yn parhau i fod yn ddybryd.
- Yn dilyn y crebachiad economaidd blynyddol mwyaf yn y DU a gofnodwyd erioed yn 2020, tyfodd economi'r DU am drydydd chwarter yn olynol yn 2021 Ch4. Erbyn mis Chwefror 2022, roedd CDG amcangyfrifedig misol y DU wedi rhagori ar ei lefel cyn-bandemig 1.5%.
- Gostyngodd nifer y BBaCh yng Nghymru yn ystod 2021. Roedd y gostyngiad canrannol mwyaf yn nifer y mentrau yn y band maint micro.
- Roedd hyder BBaCh Cymru yn is nag unrhyw ranbarth arall yn y DU yn 2021 Ch4.
- Mae benthyciadau banc yn dychwelyd i lefelau a welwyd ddiwethaf cyn y pandemig Covid-19.
- Nododd Monitor Cyllid BBaChau ar gyfer Cymru yn 2021 Ch4 y pwysau costau cynyddol sy'n wynebu BBaChau yng Nghymru; Datgelodd 37% o ymatebwyr BBaCh Cymru eu bod wedi cael eu heffeithio'n sylweddol gan gostau cynyddol.
- Yn 2021/22 Ch3, cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 243 o drafodion buddsoddi, gyda chyfanswm gwerth o bron i £28m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â thua 760 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.

Mae'r rhagolygon economaidd ar gyfer economi'r byd a'r DU wedi newid yn sylweddol ers yr Adroddiad chwarterol blaenorol. **Mae ansicrwydd economaidd cynyddol a thensiynau daearyddol gwleidyddol wedi disodli'r optimistiaeth ofalus.**

Mae'r rhyfel yn yr Wcráin yn ychwanegu'n sylweddol at ragolygon economaidd byd-eang sydd eisoes yn gwaethygu. Wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi mae rhagolygon CDG byd-eang ar gyfer eleni a'r flwyddyn nesaf wedi'u hisraddio, gyda diwygiadau posibl pellach i ddod. **Nid yw maint a hyd y sioc economaidd negyddol sy'n deillio o'r rhyfel yn hysbys, felly mae amcangyfrifon o'r effeithiau ar dwf byd-eang hyd yn oed yn fwy ansicr.**

Ar ôl goresgyn rhai o ganlyniadau economaidd gwaethaf pandemig Covid-19 yn ôl pob golwg, mae economi'r DU bellach yn wynebu lefelau chwyddiant nas gwelwyd ers blynyddoedd lawer. Mae'r Gronfa Ariannol Ryngwladol (IMF) o'r farn bod 'chwyddiant bellach wedi dod yn

beryl amlwg a phresennol i lawer o wledydd'.

Cynyddodd Banc Lloegr ei gyfradd llog sylfaenol i 1% ym mis Mai, y pedwerydd cynnydd yn olynol.

Yn chwarter olaf 2021, amcangyfrifir bod CDG y DU wedi cynyddu 1.3%. Ym mis Chwefror arafodd twf CDG misol y DU i 0.1%, gan fynd â CDG y DU i 1.5% yn uwch na'r lefel cyn-Covid-19. **Roedd Banc Lloegr yn disgwyl y bydd CDG y DU wedi cynyddu 0.9% yn chwarter cyntaf 2022.**

Tra cynyddodd buddsoddiad busnes y DU 1% yn 2021 Ch4. Erbyn diwedd 2021, amcangyfrifwyd bod buddsoddiad busnes y DU yn dal i fod 8.6% yn is na lefelau cyn-bandemig 2019. Disgwylir i fuddsoddiad busnes aros yn wan yn 2022.

Rhwng Ionawr a Mawrth 2022, cyrhaeddodd lefel nifer y swyddi gwag yn y DU yr uchaf erioed, sef 1,288,000, sef cynnydd o 50,200 ers y chwarter blaenorol. **Cynyddodd nifer swyddi gweithlu'r DU i 35.2 miliwn ym mis Rhagfyr**

Crynodeb gweithredol

2021, gyda chynnydd ym mhob cyfnod o dri mis ers Rhagfyr 2020. Fodd bynnag, **erbyn Rhagfyr 2021 roedd nifer swyddi'r gweithlu yn dal i fod 482,000 yn is na'r lefelau cyn-bandemig.**

Amcangyfrifwyd bod cyfradd ddiweithdra'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Chwefror 2022 yn 3.8%, ychydig yn is na'r tri mis blaenorol, ac ychydig yn is na'r lefelau cyn-bandemig. Roedd y gyfradd ddiweithdra yng Nghymru yn 3% dros yr un cyfnod.

Nododd Dadansoddiad Maint Busnesau Gweithredol yng Nghymru fod **BBaChau yng Nghymru yn cyflogi tua 723,500 o bobl yn 2021**, sef gostyngiad o 1.6% ers 2020. Rhwng 2020 a 2021 gostyngodd nifer y BBaChau. Roedd y gostyngiad mwyaf yn nifer y mentrau yn y band maint micro, a ostyngodd 2.5%.

Gostyngiad mewn hyder busnes

Dywedodd yr FfBB fod hyder **BBaCh yng Nghymru wedi disgyn** i diriogaeth negyddol yn 2021 Ch4, i lawr 48 pwynt o 2021 Ch3 i -31. Hwn oedd y gwerth mynegai isaf o'r holl ranbarthau.

Bu gostyngiad ym Mynegai Busnesau Bach y DU 2021 Ch3 i 2021 Ch4. Hwn oedd y darlleniad mynegai negyddol cyntaf ers 2020 Ch4. Roedd pryder ynghylch costau gweithredu yn parhau ac roedd ofnau cynyddol y gallai mwy o absenoldeb staff oherwydd amrywiad Omicron Covid-19 effeithio ar brinder llafur presennol a chreu pwysau cost llafur pellach.

Cynyddodd gwerth allforion nwyddau o Gymru 12.4% i £15.2 biliwn dros y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2021, gyda gwerth mewnforion nwyddau yn cynyddu 13.2% i £16.1 biliwn dros yr un cyfnod. Fodd bynnag, mae rhai pryderon bod cwmnïau bach sy'n allforwyr yn rhoi'r gorau i fasnachu â'r UE oherwydd costau sefydlog cynyddol, gyda thystiolaeth o ostyngiad yn nifer y perthnasoedd masnachu rhwng y DU a'r UE rhwng prynwyr a gwerthwyr.

Benthycodd tua 0.6m o gwmnïau bach am y tro cyntaf yn ystod cyfnod Covid-19 yn ôl Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach Banc Busnes Prydain ar gyfer 2021-22. Fodd bynnag, mae benthyciadau Banc y DU wedi dychwelyd i'r lefelau a welwyd ddiwethaf cyn pandemig Covid-19. Yn 2021 amcangyfrifwyd bod y ffigwr yn £57.7bn.

Mae Monitor Cyllid BBaCh BVA BDRC ar gyfer 2021 Ch4 hefyd yn tanlinellu **pryderon cynyddol busnesau bach ynghylch costau cynyddol**, a disgwylir i'r pwysau hwn fod wedi cynyddu'n sylweddol yn chwarter cyntaf eleni.

Datgelodd yr arolwg fod tua **43% o BBaChau y DU wedi defnyddio cyllid a gynhyrchwyd yn allanol yn 2021, o gymharu â 37% yn 2020.** Roedd tystiolaeth o'r twf yn y defnydd o gyllid allanol y llynedd yn enwedig mewn BBaChau llai.

Yn 2021 Ch4 roedd gan 8% o BBaChau Cymru gynlluniau yn y dyfodol i fenthyg neu adnewyddu cyllid; Roedd 76% yn hapus / fodlon nad oeddent yn chwilio am gyllid, roedd 1% yn chwilio am gyllid gydag angen syth bin a 15% yn geiswyr cyllid heb unrhyw anghenion syth bin.

Mae nifer trafodion Banc Datblygu Cymru wedi cynyddu drwy gydol blwyddyn ariannol 2021/22. **Yn 2021/22 Ch3, cwblhaodd y Banc Datblygu 243 o drafodion buddsoddi, gyda chyfanswm gwerth o bron i £28m.** Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â thua 760 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd. O gyfanswm gwerth y buddsoddiadau yn 2021/22 Ch3, roedd 62% yn sectorau adeiladu a gweithgynhyrchu'r economi.

Dyma drydydd Adroddiad chwarterol Dirnad Economi Cymru ar gyfer blwyddyn ariannol 2021/22. Cyhoeddir yr Adroddiad chwarterol hwn ar adeg o ansicrwydd economaidd. Ar ôl goresgyn rhai o ganlyniadau economaidd gwaethaf pandemig Covid-19 yn ôl pob golwg, mae economi'r DU bellach yn wynebu lefelau chwyddiant nas gwelwyd ers blynyddoedd lawer, gyda'r rhagolwg y bydd yna gynnydd pellach wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi. Mae'r rhyfel yn yr Wcráin yn rhoi straen ychwanegol ar y system ariannol fyd-eang. Mae eleni eisoes yn gweld busnesau'n wynebu costau cynyddol yn cael eu gosod ochr yn ochr â phrinder llafur difrifol mewn sawl rhan o'r economi. Mae cartrefi a busnesau'r DU yn wynebu cynnydd sydyn mewn biliau ynni a chyda lledred cyfyngedig Llywodraeth y DU i gynorthwyo yn dilyn y straen ar gyllid cyhoeddus yn dilyn argyfwng Covid-19.

Yng Nghymru disgwylir i effeithiau prisiau cynyddol ynni fod yn fwy difrifol, gyda chyfran gymharol uchel o weithgynhyrchu lleol sy'n defnyddio llawer o ynni¹. Yn ogystal, mae amcangyfrifon yn awgrymu, yng Nghymru 'y gallai hyd at 45% o aelwydydd (624,000) fod mewn tloidi tanwydd yn dilyn y cynnydd yn y cap pris ym mis Ebrill 2022², tra bod gan dai yng Nghymru'r sgôr effeithlonrwydd ynni isaf o gymharu â rhanbarthau Lloegr (mae hyn yn gysylltiedig ag oedran a mathau o eiddo yn ôl lleoliad).³

Mae adrannau 2-4 o'r adroddiad hwn yn darparu cyd-destun macro-economaidd y DU a Chymru y mae BBaChau Cymru yn gweithredu ynddo. Yna mae'r adroddiad yn archwilio ffactorau sy'n ymwneud â'r galw am gyllid i BBaCh, a'r cyflenwad a'r gost ohono.

Amcanion yr adrannau hyn yw ceisio deall:

- Ffactorau macro-economaidd sy'n llywio'r galw am gyllid BBaChau yng Nghymru.
- Tueddiadau mewn twf BBaCh, busnesau sy'n dechrau o'r newydd, a rhagolygon goroesi busnesau yng Nghymru.
- Y cyflenwad o gyllid i BBaCh yng Nghymru.
- Swm a mathau o fenthyca/buddsoddiad i BBaChau yng Nghymru.

Mae Adran 5 yn crynhoi gweithgareddau Banc Datblygu Cymru yng nghyd-destun y ffactorau sy'n effeithio ar y galw a'r cyflenwad o gyllid i BBaChau yng Nghymru.

Mae'r ei adran hon yn archwilio:

- Y defnydd o gronfeydd Banc Datblygu i ariannu BBaChau Cymru, a pha fathau o fentrau a diwydiannau sy'n cael eu cefnogi.
- Y dosbarthiad daearyddol buddsoddiad BBaCh o amgylch Cymru.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig i raddau helaeth ar ddata sydd ar gael i'r cyhoedd (a adroddir yn gyffredinol mewn blynyddoedd calendr) ynghyd â dadansoddiad arbennig o ddata a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru (adroddir yn bennaf mewn blynyddoedd ariannol). Oherwydd gwahaniaethau yn y cyfnodau adrodd, bydd rhywfaint o anghysondeb amserol rhwng data yn yr adroddiad hwn. Yn benodol data economaidd sy'n ymwneud â rhagolygon ac effeithiau'r argyfwng yn yr Wcráin ar yr economi fyd-eang a lleol yn newid yn gyflym. Felly mae sefydlu darlun economaidd amserol o effeithiau ar draws tirwedd BBaCh Cymru yn arbennig o heriol.

¹ Gweler Jones, C. 2010. Less and less favoured? Britain's regions in the energy crunch. Environment and Planning 42(12), pp. 3006-3022. ([10.1068/a43206](https://doi.org/10.1068/a43206))

² <https://gov.wales/fuel-poverty-modelled-estimates-wales-headline-results-october-2021.html>

³ <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/housing/articles/energyefficiencyofhousinginenglandandwales/2021>

- Mae'r optimistiaeth tua diwedd 2021 wedi lleihau wrth i'r rhagolygon waethygu ar gyfer yr economi fyd-eang ym misoedd cynnar 2022 gael eu gwaethygu gan effaith rhyfel yn yr Wcráin. Mae'r rhagolygon ar gyfer economïau byd-eang a'r DU ar gyfer 2022 a 2023 wedi'u hisraddio, ac mae ansicrwydd yn parhau'n uchel.
- Yn dilyn y crebachiad economaidd blynyddol mwyaf yn y DU erioed yn 2020, tyfodd economi'r DU am drydydd chwarter yn olynol yn 2021 Ch4. Erbyn mis Chwefror 2022, roedd CDG amcangyfrifedig misol y DU wedi rhagori ar ei lefel cyn-bandemig 1.5%.
- Mae tystiolaeth o dynhau pellach yn amodau'r farchnad lafur ar draws y DU. Mae swyddi gweigion yn uchel, ac mae cyfraddau diweithdra wedi gostwng. Roedd gan Gymru un o'r cyfraddau diweithdra isaf yn y DU yn y tri mis hyd at Chwefror 2022 (3%, o gymharu â 3.8% ar gyfer y DU).
- Rhagwelodd y Sefydliad Cenedlaethol dros Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol (NIESR) y bydd GYA yng Nghymru yn uwch na'r lefel cyn-bandemig (2019 Ch4) o 1.4% yn 2022 Ch4. Fodd bynnag, gwnaed y rhagolygon hyn cyn i Rwsseg aflonyddu ar yr Wcráin.

Economi fyd-eang yn arafu ar ddiwedd 2021 a dechrau 2022

Tua diwedd 2021 roedd rhywfaint o optimistiaeth gyfyngedig y gallai'r economi fyd-eang fod ar y llwybr adferiad wedi'r pandemig a'r effeithiau cymdeithasol ac economaidd cysylltiedig. Wrth i'r flwyddyn ddod i ben, daeth y bygythiadau i'r adferiad hwn yn gryfach. Yn eu Rhagolwg Economaidd ar gyfer y Byd ym mis Ionawr 2022, nododd yr IMF fod yr economi fyd-eang mewn sefyllfa wannach na'r disgwyl yn 2022 oherwydd 'datblygiadau andwyol' ers eu cyhoeddiad ym mis Hydref 2021.⁴ Roedd y datblygiadau hyn yn cynnwys chwyddiant uwch a mwy cyson, prisiau ynni uchel ac aflonyddwch cyflenwadau parhaus, yn ogystal â phroblemau parhaus Covid-19 mewn llawer o economïau'r byd.

Cafodd rhagolwg yr IMF ar gyfer twf economaidd byd-eang yn 2022 ei israddio o 4.9% ym mis Hydref 2021 i 4.4% ym mis Ionawr 2022. Yn arbennig o bwysig i'r rhagolygon byd-eang bryd hynny oedd y rhagfynegiadau israddio ar gyfer twf economaidd yn UDA a Tsieina ar gyfer 2022. Mewn achosion o ledaeniad o amrywiad Omicron o Covid-19 yn Tsieina a chloeon dilynol oherwydd y strategaeth sero-Covid-19 yn parhau i effeithio ar weithgarwch economaidd a chadwyni cyflenwi byd-eang. Adroddodd The Economist fod hyn yn fygythiad difrifol i dwf byd-eang gan nodi mai 'Shanghai yw'r porthladd byd-eang diweddaraf i weld cannoedd o longau mewn tagfeydd alldraeth, yn aros i lwytho neu ddadlwytho'.⁵

⁴ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/01/25/world-economic-outlook-update-january-2022>

⁵ <https://www.economist.com/leaders/2022/04/06/a-toxic-mix-of-recession-risks-hangs-over-the-world-economy>

Bydd effeithiau economaidd negyddol y rhyfel yn yr Wcráin yn sylweddol

Diweddarodd yr IMF eu rhagolygon ymhellach yn Rhagolwg Economaidd y Byd Ebrill 2022 gan fod 'rhagolygon economaidd byd-eang wedi gwaethygu'n sylweddol' ers adroddiad mis Ionawr⁶. Mae dyfodiad y rhyfel yn yr Wcrain, a'r tensiynau daearyddol gwleidyddol cynyddol wedi effeithio ymhellach ar economi fyd-eang sydd eisoes yn gwanhau. Mae eu rhagolwg ar gyfer twf allbwn byd-eang yn 2022 wedi'i ddiwygio ymhellach i lawr i 3.6%, tra bod rhagolwg 2023 hefyd ar gyfer twf o 3.6%.

Mae Rhagolygon Economaidd⁷ dros dro yr OECD, a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2022, hefyd yn canolbwyntio ar effeithiau a goblygiadau polisi'r rhyfel. Fel y nodwyd yn yr adroddiad hwn, mae'r effeithiau pwysicaf yn ymwneud â nifer y bywydau a gollwyd a'r argyfwng dyngarol. Fodd bynnag, bydd yr effeithiau economaidd yn eang eu cwmpas. Er nad yw ymhlith economïau mwyaf y byd, mae adroddiad yr OECD yn nodi rôl bwysig yr Wcrain a Rwsia o ran cynhyrchu bwyd, mwynau ac ynni. Mae allbwn yr economïau hyn yn fewnbynau allweddol i lawer o gadwyni cyflenwi byd-eang.

Nid yw maint a hyd y sioc economaidd negyddol sy'n deillio o'r rhyfel yn hysbys, felly mae amcangyfrifon o'r effeithiau ar dwf byd-eang hyd yn oed yn fwy ansicr. Fodd bynnag, mae rhai efelychiadau enghreifftiol a gynhaliwyd gan yr OECD (a gyhoeddwyd ym mis Mawrth

2022) yn awgrymu y gallai'r effeithiau fod yn ostyngiad o dros un pwynt canran mewn twf byd-eang, ac y gallai chwyddiant byd-eang gynyddu tua 2.5 pwynt canran yn y flwyddyn lawn gyntaf ers y tresmasiad. Cyn y rhyfel, ym mis Rhagfyr 2021, roedd yr OECD wedi rhagweld twf CDG byd-eang o 4.5% ar gyfer 2022.

Mae'r Sefydliad Cenedlaethol ar gyfer Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol (NIESR) hefyd wedi efelychu effeithiau byd-eang posibl y rhyfel⁸. Mae eu hamcangyfrifon yn awgrymu y gallai effeithiau economaidd y rhyfel leihau twf CDG byd-eang 0.5% eleni, a thua 1% yn 2023, ac y gallai hyd at 3% gael ei ychwanegu at chwyddiant byd-eang eleni o ganlyniad i'r gwrthdaro. Yn ôl NIESR economi'r UE fydd yn wynebu'r effeithiau mwyaf, o ystyried y cysylltiadau masnach sylweddol a'r ddibyniaeth ar gyflenwadau ynni Rwseg.

Ym mis Mawrth adroddodd Banc Canolog Ewrop (BCE) eu bod yn dal i ddisgwyl i ardal yr Ewro 'dyfu'n gadarn' yn 2022, er ar gyfradd arafach na'r disgwyl oherwydd y rhyfel.⁹ Fodd bynnag, wrth i'r rhyfel fynd yn ei flaen mae unrhyw ragolygon economaidd yn debygol o gael eu hadolygu. Mae'r effeithiau ar fasnach fyd-eang yn dechrau dod i'r amlwg. Er enghraifft, mae dangosydd masnach Kiel yn awgrymu bod masnach fyd-eang wedi gostwng 2.8% ym mis Mawrth, o'i gymharu â'r mis blaenorol.¹⁰

⁶ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/04/19/world-economic-outlook-april-2022>

⁷ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/4181d61b-en/index.html?itemId=/content/publication/4181d61b-cy>

⁸ <https://www.niesr.ac.uk/blog/what-economic-impact-russia-ukraine-conflict>

⁹ <https://www.ecb.europa.eu/press/pressconf/2022/html/ecb.is220310-1bc8c1b1ca.en.html>

¹⁰ <https://www.ifw-kiel.de/publications/media-information/2022/kiel-trade-indicator-0322-world-trade-in-downturn/>

Tyfodd CDG y DU yn ystod chwarter olaf 2021

Yn chwarter olaf 2021, amcangyfrifir bod CDG y DU wedi cynyddu 1.3%, ac ym mis Ionawr 2022 tyfodd economi'r DU gan gyfradd fisol amcangyfrifedig o 0.8%.¹¹ Sector gwasanaeth economi'r DU oedd y prif gyfrannwr at y twf CDG misol ym mis Ionawr 2022, er bod sectorau cynhyrchu ac adeiladu hefyd wedi cofnodi twf CDG misol cadarnhaol. Erbyn Chwefror 2022

roedd twf CDG y DU wedi arafu i 0.1%.¹² Tra bod y sector gwasanaeth yn parhau i dyfu, bu cwmp mewn CDG yn sectorau cynhyrchu ac adeiladu economi'r DU. Ym mis Chwefror 2022 roedd CDG misol y DU 1.5% yn uwch na'i lefel cyn-bandemig. Amcangyfrifodd Banc Lloegr dwf CDG y DU o 0.9% ar gyfer 2022 Ch1¹³.

Tyfodd buddsoddiad busnes y DU yn 2021 Ch4

Yn dilyn twf cymedrol o 0.7% yn 2021 Ch3, tyfodd buddsoddiad busnes y DU 1% yn 2021 Ch4.¹⁴ Y sector Gwasanaethau Eraill a gyfrannodd fwyaf at y cynnydd chwarterol, gyda rhywfaint o dwf ymylol mewn gwasanaethau dosbarthu. Gostyngodd buddsoddiad busnes yn 2021 Ch4 yn y diwydiannau cynhyrchu ac adeiladu. Erbyn diwedd 2021, amcangyfrifwyd bod buddsoddiad busnes y DU 8.6% yn is na lefelau cyn-bandemig 2019. Nododd Adroddiad Polisi Ariannol Banc

Lloegr ar gyfer Chwefror 2022¹⁵ mai'r cyfyngiadau ar fuddsoddiad busnes oedd prinder deunyddiau a mathau penodol o lafur medrus yn ogystal â chost deunyddiau. Awgrymodd y Banc y byddai buddsoddiad busnes yn parhau'n wan yn 2022 Ch1, ond y gallai hyn godi yn ystod rhan olaf y flwyddyn. Er y gallai disgwyliadau o'r fath newid ymhellach o ystyried y cynnydd mwy diweddar mewn lefelau o ansicrwydd economaidd.

¹¹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpmonthlyestimateuk/january2022>

¹² <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpmonthlyestimateuk/february2022>

¹³ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2022/may-2022>

¹⁴ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/octobertodecember2021revisedresults#business-investment>

¹⁵ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-report/2022/february-2022>

Cyrhaeddodd lefel nifer y swyddi gweigion yn y DU'r uchaf erioed yng nghanol marchnad lafur sy'n tynhau

Rhwng Ionawr a Mawrth 2022, cyrhaeddodd lefel nifer y swyddi gwag yn y DU'r uchaf erioed, sef 1,288,000, sef cynnydd o 50,200 ers y chwarter blaenorol.¹⁶ Cododd y gymhareb swyddi gweigion ar gyfer pob 100 o swyddi gweithwyr ychydig i 4.2 yn ystod yr un cyfnod. Mae'r data'n dangos adferiad parhaus yn y farchnad lafur, gyda nifer y swyddi gweithlu yn y DU yn cynyddu i 35.2 miliwn ym mis Rhagfyr 2021. Bu cynnydd yn nifer swyddi'r gweithlu ym mhob cyfnod o dri mis ers mis Rhagfyr 2020. Rhwng Rhagfyr 2019 a Rhagfyr 2021 mae nifer y swyddi gweithwyr wedi cynyddu 204,000, ond gwrthbwysswyd hyn yn rhannol gan ostyngiad o 687,000 o swyddi hunangyflogedig dros yr un cyfnod. Erbyn Rhagfyr 2021 roedd nifer swyddi'r gweithlu yn dal i fod 482,000 yn is na'r lefelau cyn-bandemig.

Mae amcangyfrifon cynnar o Wybodaeth Amser Real Talu Wrth Ennill yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres yn y DU ar gyfer mis Mawrth 2022 i 29.6m, cynnydd o bron i 1.4m dros y flwyddyn flaenorol a chynnydd o 209,000 ers mis Ionawr 2022^{17 18}. Roedd cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogedig dros y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2022 yn y rhan fwyaf o sectorau'r DU, ond roedd y newidiadau'n anwastad. Roedd y cynnydd canrannol dros y flwyddyn ar ei isaf yn y diwydiannau cyllid ac yswiriant (tua 0.1%) ac ar ei uchaf yn y celfyddydau, adloniant a hamdden, ac mewn gwasanaethau llety a bwyd (y ddau

dros 21%); diwydiannau a brofodd effeithiau sylweddol yn ystod y pandemig. Mae cynnydd mewn gweithwyr cyflogedig yn y sectorau hyn yn adlewyrchu rhywfaint o adferiad ers y pandemig. Yn y sector llety a bwyd, roedd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres ym mis Mawrth 2022 ychydig dros 1% yn uwch na'r lefelau cyn-bandemig (Chwefror 2022), ac yn y celfyddydau, adloniant a hamdden, roedd nifer y cyflogegion ar gyflogres ym mis Mawrth 2022 bron i 3% yn is lefel ym mis Chwefror 2020. Yr unig brif sector yn y DU i weld gostyngiad yn nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres yn y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2022 oedd y sector cynhyrchu a chyflenwi ynni (gostyngiad o ychydig dros 5%), sy'n adlewyrchu'n rhannol bod nifer o gwmnïau wedi cau yn y sector hwn.

Yng Nghymru cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig bron i 9,000 rhwng Ionawr a Mawrth 2022 i 1.29m; mae hyn yn cymharu ag 1.26m ym mis Chwefror 2020 cyn y pandemig.¹⁹ Mae'r data rhanbarthol ar swyddi cyflogres fesul sector yn cael ei ddiweddarau'n llai aml, ond mae'r data hyd at Ionawr 2022 yn dangos patrymau twf tebyg i'r DU. Fodd bynnag, erbyn Ionawr 2022 roedd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres yng Nghymru mewn llety a bwyd bron i 1% yn is na'r lefelau cyn-bandemig, ac yn y celfyddydau, adloniant a hamdden roedd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres ym mis Ionawr 2022 bron i 7% yn is na'r lefel ym mis Chwefror 2020.

¹⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/jobsandvacanciesintheuk/april2022>

¹⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/bulletins/earningsandemploymentfrompayasyouearnrealtimeinformationuk/latest#regional-data>

¹⁸ Mae'r amcangyfrifon cynnar yn fwy tebygol o fod yn destun diwygiadau diweddarach.

¹⁹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

Gostyngodd cyfradd ddiweithdra'r DU i lefelau cyn-bandemig

Amcangyfrifwyd bod cyfradd ddiweithdra'r DU ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at Chwefror 2022 yn 3.8%, ychydig yn is na'r tri mis blaenorol, ac ychydig yn is na'r lefelau cyn-bandemig.²⁰ Roedd cyfraddau diweithdra uchaf y DU ar gyfer yr un cyfnod yn y Gogledd-ddwyrain (5.4%), Gorllewin Canolbarth Lloegr (5.1%) a Llundain (4.6%), tra bod y cyfraddau isaf yng Ngogledd Iwerddon (2.5%), a Dwyrain Canolbarth Lloegr (2.8%) a'r De Orllewin (2.9%) a Chymru (3%)²¹.

Gostyngodd cyfradd dileu swyddi'r DU i'r lefel isaf erioed yn y cyfnod o dri mis hyd at Ionawr 2022. Yn ôl yr Arolwg o'r Llafurlu, parhaodd cyfradd dileu swyddi'r DU²² i ostwng i 2.4 fesul 1,000 o weithwyr.²³ Roedd y duedd yng nghyfradd dileu swyddi'r DU wedi bod ar i lawr ers ei hanterth o 14.4

fesul 1,000 o weithwyr yn y tri mis hyd at fis Tachwedd 2020. Fodd bynnag, yn y tri mis hyd at fis Chwefror cynyddodd cyfradd dileu swyddi'r DU i 2.7 fesul 1,000 o weithwyr.

Roedd cynnydd yn y cyfraddau diswyddo yn y ffigurau tri mis diweddaraf mewn nifer o ranbarthau Lloegr. Yng Nghymru bu cynnydd yn y cyfraddau diswyddo yn y cyfnod blaenorol o dri mis hyd at Ionawr 2022, ond gostyngodd hyn eto yn y tri mis hyd at Chwefror i 3.2 fesul 1,000 o weithwyr. Roedd y gyfradd ddiswyddo yng Nghymru yn y tri mis hyd at Chwefror 2022 yn uwch nag yn yr Alban (2.9), Gogledd Iwerddon (2.1) a Lloegr (2.6 fesul 1,000 o weithwyr). Fodd bynnag, nid yw'r data hwn yn cael ei addasu'n dymhorol, ac yn seiliedig ar feintiau sampl bach, felly dylid ei ddefnyddio'n ofalus.

Gostyngiad yn nifer y rhai sy'n hawlio budd-dal diweithdra ym mis Chwefror 2022

Gostyngodd nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra yn y DU dros 0.92m yn ystod y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2022 i 1.75m o bobl²⁴. Yng Nghymru, roedd bron i 75,000 o bobl yn hawlio budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra (sy'n cyfateb i 3.9% o'r boblogaeth oedran gweithio, o'i gymharu â ffigur o 4.2% ar gyfer y DU) ym mis Mawrth 2022. Yn ôl y data ar gyfer Mawrth 2022, yr ardaloedd Cymreig gyda'r gyfran uchaf

o'r boblogaeth oedran gweithio a oedd yn hawlio budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra oedd Casnewydd (5.5%), Blaenau Gwent (4.7%), Merthyr Tudful (4.5%) a Thorfaen (4.4%), a'r rhai â'r cyfrannau isaf oedd Mynwy (2.6%), Powys (2.7%) a Cheredigion (3.1%) (Ffigur 1). Mae'r cyfraddau ym mhob ardal awdurdod unedol yng Nghymru wedi parhau i ostwng ar ôl i'r cynllun seibiant swyddi (ffyrlo) ddod i ben.

²⁰ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest>

²¹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

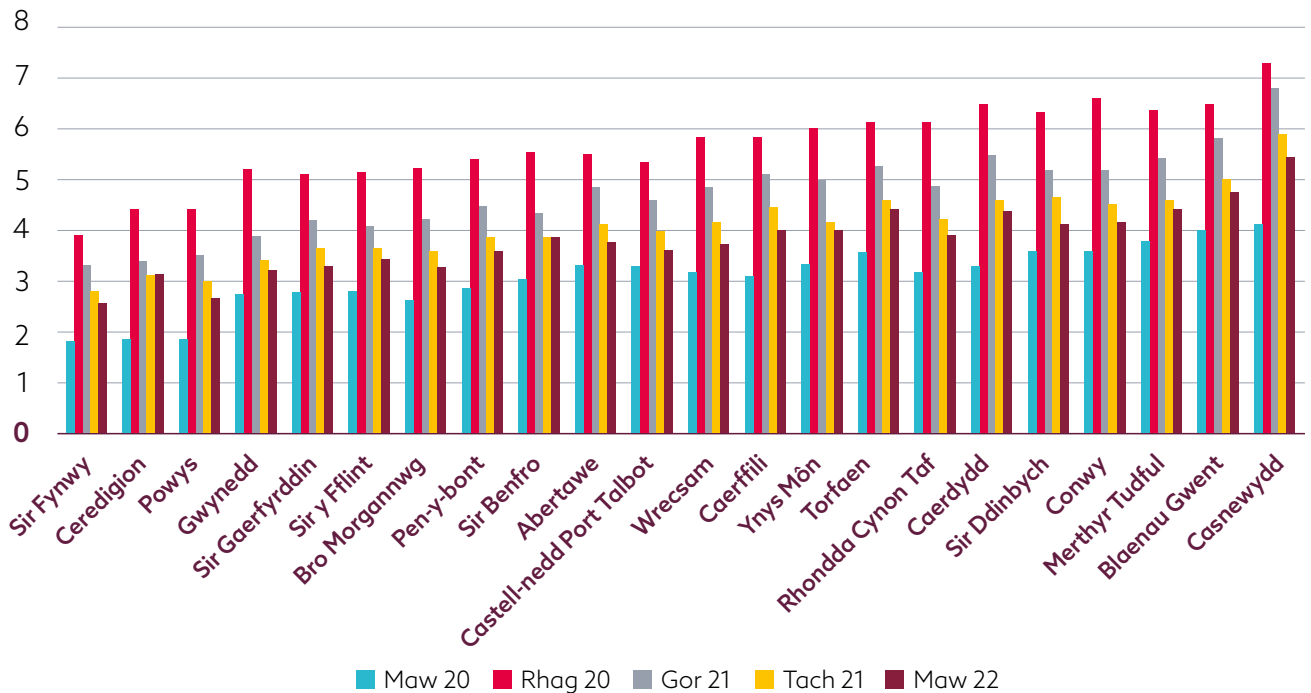
²² Y gyfradd ddiswyddo yw cymhareb y lefel diswyddo ar gyfer y chwarter a roddwyd i nifer y gweithwyr yn y chwarter blaenorol, wedi ei luosi â 1,000

²³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/redundancies/datasets/redundanciesbyindustryagesexandremploymentratesred02>

²⁴ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/unemployment/datasets/claimantcountbyunitaryandlocalauthorityexperimental>

Ffigur 1.

Cyfran y bobl o oedran gweithio sy'n hawlio budd-daliadau sy'n gysylltiedig â diweithdra fesul awdurdod lleol yng Nghymru, Mawrth 2020 i Fawrth 2022, misoedd dethol.

Ffynhonnell: SYG, 2021

Pwysau economaidd cynyddol yn y DU yn ystod 2022

Yn ystod misoedd agoriadol 2022 mae economi'r DU hefyd wedi bod dan bwysau cynyddol oherwydd chwyddiant uchel, yn enwedig cynnydd mewn costau ynni, a phroblemau parhaus yn y gadwyn gyflenwi. Bydd y pwysau hwn a'r argyfwng costau byw cysylltiedig yn y DU yn cael eu gwaethygu ymhellach gan ddatblygiadau yn y gwrthdaro rhwng Rwsia a'r Wcrain. Yn ogystal, mae'r lefelau uchaf erioed o heintiau Covid-19 wedi arwain at lefelau uchel o absenoldebau gwaith, a bydd newidiadau i daliadau yswiriant gwladol o fis Ebrill 2022 yn

effeithio ar lawer o weithwyr a busnesau.

Ym Mhenderfynydd Misol (Monthly Decision Maker) Banc Lloegr (Mawrth 2022)²⁵, holwyd ymatebwyr am y tro cyntaf am effaith y gwrthdaro yn yr Wcrain ar eu gwerthiant a lefelau ansicrwydd. O bron i 3,000 o ymatebwyr, roedd tua hanner yn disgwyl i'r rhyfel effeithio'n negyddol ar werthiannau yn ystod y flwyddyn ganlynol, gydag effaith gyfartalog o -3%. Ymosodiad Rwseg ar yr Wcrain oedd y ffynhonnell fwyaf o ansicrwydd

²⁵ <https://www.bankofengland.co.uk/decision-maker-panel/2022/march-2022>

i bron i 11% o ymatebwyr, o gymharu â Brexit, sef y ffynhonnell ansicrwydd fwyaf i ychydig dros 3% o ymatebwyr. Gostyngodd canran yr ymatebwyr a nododd Covid-19 fel y ffynhonnell fwyaf o ansicrwydd o 22% ym mis Ionawr 2022, i bron i 14% ym mis Chwefror 2022, ac i 3.4% ym mis Mawrth.

Cynyddodd chwyddiant y DU, fel y'i mesurwyd gan y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) i 7% yn y 12 mis hyd at fis Mawrth, i fyny o 5.5% yn y 12 mis hyd at Ionawr ac o 6.2% yn y 12 mis hyd at Chwefror.²⁶ Ym mis Mawrth 2022, roedd Banc Lloegr yn disgwyl i chwyddiant gyrraedd tua 8% erbyn gwanwyn 2022, cynnydd o un pwynt canran o'u disgwyliad ym mis Chwefror.²⁷ Ddechrau mis Mai, disgwyliad y Banc oedd i chwyddiant gyrraedd dros 9% erbyn 2022 Ch2, a thros 10% ar gyfartaledd ar ei anterth yn 2022 Ch4.²⁸

Mae'r diwygiadau ar i fyny yn y disgwyliad chwyddiant yn rhannol o ganlyniad i ryfel Rwsia-Wcráin, sy'n effeithio ymhellach ar brisiau ynni a bwyd. Er enghraifft, dywedodd y Cenhedloedd Unedig fod y mynegai prisiau bwyd eisoes wedi cyrraedd y lefel uchaf erioed ym mis Chwefror, gan nodi mai dim ond yn rhannol y mae'r canlyniad hwn yn ymgorffori'r effeithiau sy'n ymwneud â'r gwrthdaro yn yr Wcráin.²⁹ Mae'r adolygiad diweddaraf ar i fyny yn nisgwyliaidau chwyddiant y Banc hefyd yn adlewyrchu'r cynnydd ym mhrisiau ynni cartrefi o ganlyniad i'r cynnydd yn y cap ar brisiau ynni ym mis Ebrill, a'r cynnydd pellach disgwyliedig ym mis Hydref.

Roedd yr IMF o'r farn bod 'chwyddiant bellach wedi dod yn berygl amlwg a phresennol i lawer o wledydd³⁰. Mae'r Financial Times wedi adrodd y gallai economi'r DU bellach brofi 'cyfnod hir o lonyddwch', lle mae twf economaidd araf neu negyddol yn cyfuno â chwyddiant uchel, ac sy'n 'rhoi straen mawr ar ddefnyddwyr a busnesau'.³¹

Cynyddodd CDG yng Nghymru yn 2021 Ch2

Mae'r amcangyfrifon CDG chwarterol (arbrofol) yn dangos bod yr holl weinyddiaethau datganoledig wedi profi twf CDG chwarterol cadarnhaol yn 2021 Ch2. Economi Cymru oedd â'r twf CDG chwarterol uchaf ar 6.2%, o'i gymharu â 5.6% yn yr Alban, 4.8% yn Lloegr

a thwf CDG chwarterol o 3% yng Ngogledd Iwerddon.³² Fodd bynnag, mae'r data hwn yn gyfnewidiol, a dylid ei drin yn ofalus, er enghraifft roedd yr holl weinyddiaethau datganoledig wedi profi twf CDG negyddol yn 2021 Ch1.

²⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/march2022>

²⁷ <https://www.bankofengland.co.uk/knowledgebank/will-inflation-in-the-uk-keep-rising>

²⁸ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2022/may-2022>

²⁹ <https://news.un.org/en/story/2022/03/1113332>

³⁰ <https://blogs.imf.org/2022/04/19/war-dims-global-economic-outlook-as-inflation-accelerates/>

³¹ <https://www.ft.com/content/64db3dcf-23ff-4f69-9a4c-d684675b596b>

³² <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpukregionsandcountries/apriltojune2021>

Rhagolygon economi'r DU a Chymru

Roedd cyhoeddiad rhagolwg Trysorlys EM ym mis Ebrill yn cynnwys cymhariaeth o ragolygon annibynnol a dderbyniwyd rhwng y 1af a'r 11eg Ebrill.³³ Y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2022 oedd 4.1%, a disgwylir twf o 1.5% yn 2023. Mae'r rhagolygon cyfartalog wedi'u hisraddio o'u cymharu â'r rhagolygon a wnaed ym mis Chwefror a mis Mawrth, gyda diwygiadau pellach tebygol yn y misoedd nesaf. Mae cyfartaledd y rhagolygon annibynnol ar gyfer 2022 yn uwch na rhagolwg yr Economist Intelligence Unit (Ebrill 3.9% o dwf CDG ar gyfer Prydain yn 2022).³⁴ Mae rhagolygon Rhagolwg Economaidd y Byd Ebrill 2022 yr IMF ar gyfer twf CDG y DU wedi'u hisraddio'n sylweddol i 3.7% ar gyfer 2022 a 1.2% ar gyfer 2023 (o 4.7% a 2.3% yn y drefn honno yng nghyhoeddiad Ionawr

2022). Yn arwyddocaol, ar ddechrau mis Mai, diwygiwyd rhagolygon Banc Lloegr ar gyfer twf CDG y DU yn 2023 hefyd i lawr o 1.25% i -0.25%.

Yn eu Rhagolwg Economaidd y Gaeaf y DU, a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2022, cadwodd yr NIESR eu rhagolwg ar gyfer y DU yn ddigyfnewid i raddau helaeth, sef twf CDG o 4.8% ar gyfer 2022, a thwf llai na 2% yn 2023.³⁵ Yng nghyhoeddiad mis Chwefror, rhagwelodd NIESR y byddai GYG yng Nghymru yn rhagori ar lefelau cyn-bandemig o 1.4% erbyn 2022 Ch4. Fodd bynnag, mae NIESR wedi adrodd ers hynny eu bod yn disgwyl y gallai gwrthdaro yn yr Wcrain leihau eu rhagolwg 2022 ar gyfer y DU 0.8% i 4% o dwf CDG.³⁶

³³ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-april-2022>

³⁴ The Economist, rhifyn Ebrill 16eg 2022. Dangosyddion economaidd ac ariannol.

³⁵ <https://www.niesr.ac.uk/publications/powering-down-not-leveling-up?type=uk-economic-outlook>

³⁶ <https://www.niesr.ac.uk/blog/what-economic-impact-russia-ukraine-conflict>

- Gostyngodd nifer y BBaChau yng Nghymru yn ystod 2021. Hwn oedd y gostyngiad canrannol mwyaf yn nifer y mentrau yn y band maint micro.
- Crebachodd Mynegai Hyder Busnesau Bach Cymru yn sylweddol yn y chwarter hyd at 2021 Ch4, gan ostwng i werthoedd negyddol.
- Roedd hyder BBaChau Cymru yn is nag unrhyw ranbarth arall yn y DU yn 2021 Ch4.
- Cynyddodd genedigaethau a marwolaethau busnesau yng Nghymru yn y flwyddyn hyd at 2022 Ch1.

Gostyngodd nifer y BBaChau mewn bandiau o bob maint rhwng 2020 a 2021

Nododd Dadansoddiad Maint Busnesau Gweithredol yng Nghymru, 2021³⁷, fod BBaChau yng Nghymru yn cyflogi tua 723,500 o bobl yn 2021, sef gostyngiad o 1.6% ers 2020. Dengys Ffigur 2 fod y gostyngiad mwyaf yn nifer y mentrau rhwng 2020 a 2021 yn y band maint micro, a gostyngodd 2.5%. Dros y flwyddyn

bu gostyngiad o 2.0% mewn cyflogaeth mewn mentrau micro a bach ond arhosodd yn sefydlog mewn mentrau maint canolig (cynnydd o 0.1%). Gostyngodd trosiant 3.1% mewn mentrau maint micro o 2020 i 2021 tra bu cynnydd mewn trosiant ar gyfer mentrau bach a chanolig, o 2.0% a 2.5% yn y drefn honno.

Ffigur 2.

% y newid yn y cyfrif o fentrau, cyflogaeth, a throsiant yn ôl band maint (2020-2021)

Ffynhonnell: [Dadansoddiad maint busnesau: 2021 | LLYW.CYMRU](#)

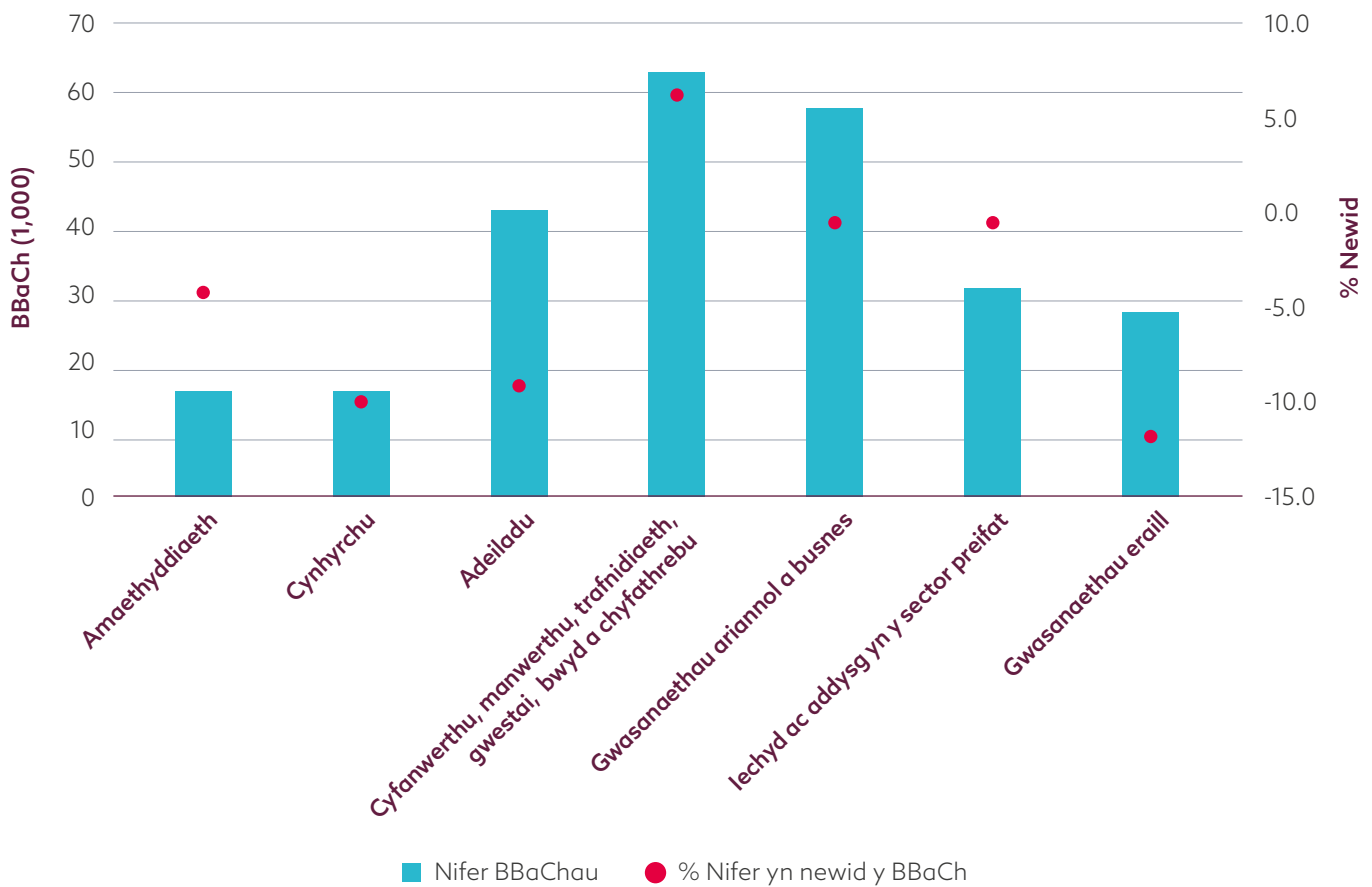
³⁷ <https://llyw.cymru/busnesau-dadansoddi-maint-2021>

Mae Ffigur 3 yn dangos dosbarthiad sectoraidd BBaChau Cymru yn 2021, ynghyd â'r newid yn y cyfrif o fentrau o 2020 i 2021. Y sector cyfanwerthu/manwerthu, trafndiaeth, gwestai, bwyd a gwasanaethau cyfathrebu a ddiffinnir yn fras oedd â'r cyfrif BBaChau uchaf gydag ychydig dros 64,000. BBaChau yng Nghymru

yn 2021. Yn y sector hwn hefyd y gwelwyd y cynnydd mwyaf yn nifer y mentrau rhwng 2020 a 2021, gyda thwf o 5.9%. Roedd y gostyngiad cyfrannol yn nifer y mentrau rhwng 2020 a 2021 yn fwyaf amlwg yn y gwasanaethau eraill (-10.9%), cynhyrchu (-10.2%), ac adeiladu (-9.0%).

Ffigur 3.

Nifer BBaChau Cymru (2021) a % y newid yn ystod 2020-2021

Ffynhonnell: [Dadansoddiad maint busnesau: 2021 | LLYWODRAETH CYMRU](#)

Hyder cwmnïau bach yn gostwng

Am y trydydd chwarter yn olynol bu cwmp ym Mynegai Busnesau Bach y DU³⁸, wrth iddo ostwng 24.9 pwynt cymharol sydyn o 2021 Ch3 i 2021 Ch4, i -8.5. Hwn oedd y darlleniad mynegai negyddol cyntaf ers 2020 Ch4³⁹. Roedd pryder ynghylch costau gweithredu yn parhau ac roedd ofnau cynyddol y gallai mwy o absenoldeb staff oherwydd amrywiad Omicron Covid-19 effeithio ar brinder llafur presennol a chreu pwysau cost llafur pellach.

Contractau Mynegai Hyder Busnesau Bach y DU ym mhob sector yn 2021 Ch4

Yn y mynegai hyder Llety a gwasanaethau bwyd y gwelwyd y cwmp chwarterol mwyaf o +2 yn Ch3 2021 i -33 yn 2021 Ch4. Yn yr un modd, gostyngodd Gwybodaeth a chyfathrebu o +47 yn 2021 Ch3 i +12 yn 2021 Ch4. Aeth y mynegai hyder ar gyfer y fasnach gyfanwerthu a manwerthu ymhellach i diriogaeth negyddol, gan ostwng o -10 yn 2021 Ch3 i -40 yn 2021 Ch4.

Yn 2021 Ch4, gan barhau â'r duedd a ddechreuwyd yn 2021 Ch2, tyfodd cydbwysedd net y busnesau bach a nododd gynnydd mewn costau gweithredu 3.4 pwynt canran i 72.9%. Y prif achosion dros newid costau busnes gan ymatebwyr BBaCh y DU oedd mewnbynnau (48.7%), tanwydd (45.6%), a chyfleustodau (44.8%). Gyda phwysau cynyddol ar brisiau ynni yn parhau i mewn i 2022, trwy ddigwyddiadau domestig a rhyngwladol, nid yw'n ymddangos bod llawer o le i fod yn optimistaidd o ran gweld gostyngiad yn y rhwystrau hyn i dwf busnesau bach yn y tymor agos. Yn ogystal, adroddodd yr ONS fod y twf ym mhrif gyfradd prisiau mewnbyn wedi cyrraedd ei uchafbwynt mwyaf erioed yn y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2022 o 19.2%, i fyny o 15.1% ym mis Chwefror 2022⁴⁰.

³⁸ "Mae'r Mynegai Busnesau Bach yn fynegai pwysol o'r ymatebion i'r cwestiwn: 'O ystyried perfformiad cyffredinol eich busnes, ac anwybyddu unrhyw amrywiadau tymhorol arferol yr adeg hon o'r flwyddyn, sut ydych chi'n gweld rhagolygon busnes dros y tri mis nesaf, o gymharu â y tri mis blaenorol?' Mae cyfran y cwmnïau sy'n nodi 'llawer gwell' yn cael y pwysoliad +2, ychydig wedi gwella +1, tua'r un 0, ychydig yn waeth -1, a llawer gwaeth -2; mae'r Mynegai Busnesau Bach yn deillio o gyfanswm y ffactorau hyn" (FfBB 2020).

³⁹ FfBB (2021). Mynegai llais busnesau bach yr FfBB, Chwarter 4 2021. Ar gael yn: <https://www.fsb.org.uk/static/d574cc2b-6ecb-4193-82682a4f5a5519a6/ce2a58be-f39e-464a-bc6e6713d472ds-Business Mynegai-Q4-2021.pdf>

⁴⁰ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/march2022includingervicesjanuarytomarch2022>

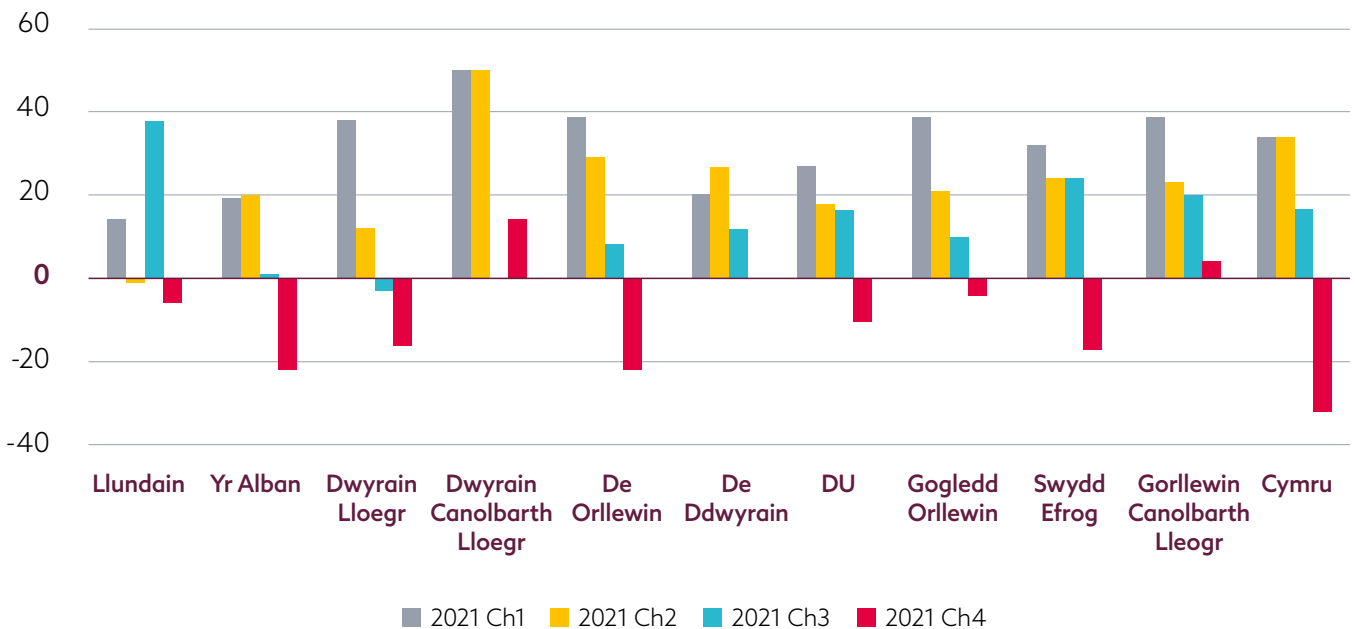
Hyder BBaChau Cymru yn 2021 Ch4 yn dirywio'n sydyn i werthoedd negyddol

Adroddodd y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB) fod hyder BBaChau yng Nghymru, fel y'i mesurwyd gan Fynegai Llais y Busnesau Bach, wedi disgyn i werthoedd negyddol yn 2021 Ch4, i lawr 48 pwynt o 2021 Ch3 i -31, y gwerth

mynegai isaf o'r holl ranbarthau. Cyfeiriodd FfBB at gyfyngiadau Covid-19 'cymharol galetach' y llywodraeth, o'u cymharu â Lloegr, fel rhan o'r rheswm dros y cwmp hwn mewn hyder.

Ffigur 4.

Mynegai Llais y Busnesau Bach, rhanbarthau'r DU, 2021Ch1-2021Ch4

Ffynhonnell: [Mynegai Llais Busnesau Bach FfBB 2021 Ch4](#)

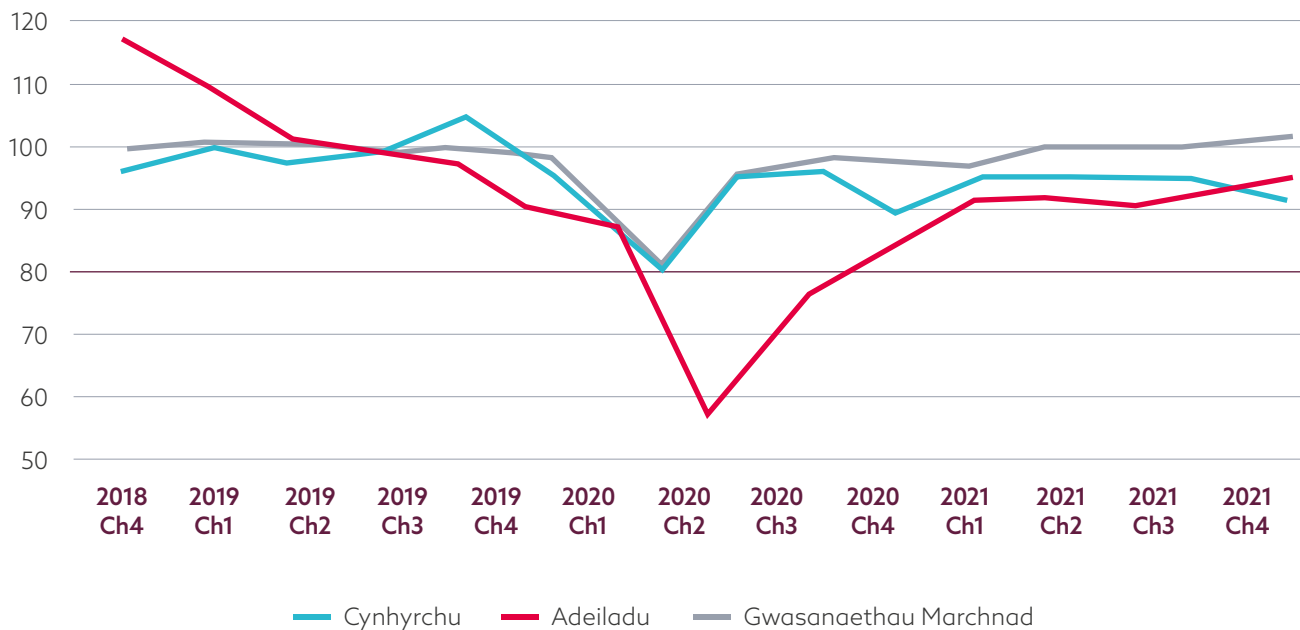
Twf allbwn cadarnhaol ar y cyfan ar draws sectorau economaidd Cymru yn 2021

Parhaodd allbwn ar gyfer gwasanaethau marchnad Cymru i adfer yn 2021 Ch4 tra bod allbwn cynhyrchu wedi dirywio yn hanner olaf 2021. Er bod allbwn adeiladu wedi gostwng yn 2021 Ch4, cynyddodd yn chwarter olaf 2021. Fel y dangosir yn Ffigur 5, effeithiwyd yn ddifrifol ar allbwn y sector adeiladu gan ataliadau

gorfodol a wnaed mewn prosiectau mawr yn ystod y cyfyngiadau symud yn ystod hanner cyntaf 2020, ond roedd allbwn y sector eisoes yn gostwng cyn 2020 Ch2. Ers hynny, mae mynegai allbwn y sector adeiladu wedi mynd i fyny i fod yn uwch na'r lefel cyn-bandemig.

Ffigur 5.

Mynegeion allbwn Cymru: tueddiadau 2018 Ch4 - 2021 Ch4 (2019=100)

Ffynhonnell: Stats Cymru, [Mynegeion Cynhyrchu ac Adeiladu Cymru \(2019=100\) fesul adran a blwyddyn](#) a [Mynegai Gwasanaethau Marchnad \(2019=100\) fesul blwyddyn ac ardal](#)

Cynnydd mewn genedigaethau busnes a marwolaethau yng Nghymru yn y flwyddyn hyd at 2022 Ch1

Mae data a ddarparwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn dangos bod nifer y genedigaethau a marwolaethau busnesau yn y DU ill dau wedi cynyddu yn chwarter cyntaf 2022.⁴¹ Cynyddodd nifer y genedigaethau busnes yn y DU ychydig dros 136,000 yn ystod 2022 Ch1, sef nifer tebyg iawn i'r cynnydd mewn busnes yn y DU genedigaethau yn chwarter cyntaf 2021. Fodd bynnag, roedd nifer y marwolaethau busnes yn y DU yn 2022Ch1 ychydig dros 137,000, sydd 23% yn uwch na nifer y marwolaethau busnes yn chwarter cyntaf 2021. Yn holl grwpiau diwydiannol y DU, ac eithrio amaethyddiaeth, gwelwyd cynnydd yn nifer y cwmnïau a gaewyd yn ystod 2022 Ch1.⁴² Yn holl wledydd a rhanbarthau'r DU gwelwyd cynnydd mewn genedigaethau a busnesau'n cau yn chwarter cyntaf 2022, ac eithrio Gogledd Iwerddon, lle bu gostyngiad bach iawn yn nifer y busnesau a gaewyd yn 2022 Ch1.

Dangosir y darlun cylchol/tymhorol o enedigaethau a marwolaethau busnesau yng Nghymru yn Ffigur 6, gyda'r cynnydd yn y ddau ddangosydd yn 2022 Ch1. Fel yn y DU, mae nifer y genedigaethau busnes yn 2022 Ch1 yn debyg i'r nifer yn 2021 Ch1, a gyda nifer y marwolaethau cwmnïau yn y chwarter diweddaraf yn uwch na'r

rhai yn chwarter cyntaf 2021 (o 13%). Yn ystod 2022 Ch1 bu 4,610 o farwolaethau busnes, a 4,715 o enedigaethau busnes yng Nghymru. Mae Ffigur 6 yn dangos anweddolrwydd y set ddata arbrol hon ers 2017.

Yn ôl Monitor Cyllid BBaCh BVA BDRC 2021 Ch4⁴³, nododd 25% o BBaChau y DU a Chymru a arolygwyd yn 2021 Ch4 fod twf yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Yn ôl bandiau maint busnes, roedd hyn yn cael ei arwain gan fusnesau bach a chanolig â 10-49 o weithwyr lle'r oedd twf yn y flwyddyn hyd at 2021 Ch4 oedd 36%. Yn y carfannau maint eraill, cofnododd 24% o BBaChau â 0 o weithwyr, 28% gydag 1 i 9 o weithwyr, a 23% gyda 50 i 249 o weithwyr, dwf yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. O'r BBaChau yn y DU a arolygwyd yn 2021 Ch4, dywedodd 44% fod eu busnes wedi dirywio yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, sy'n is na'r 54% a nodwyd yn 2021 Ch3, a 64% yn 2021 Ch1. Y ffigurau cyfatebol ar gyfer BBaChau Cymru oedd 34% yn 2021 Ch4, 47% yn 2021 Ch3, a 64% yn 2021 Ch1. Roedd dirywiad yn fwy tebygol yn achos y sector lletygarwch. Gan edrych i'r dyfodol, roedd 44% o BBaChau y DU a arolygwyd yn 2021 Ch4 yn rhagweld twf yn y flwyddyn nesaf, gostyngiad o 8 pwynt canran o 2021 Ch2.

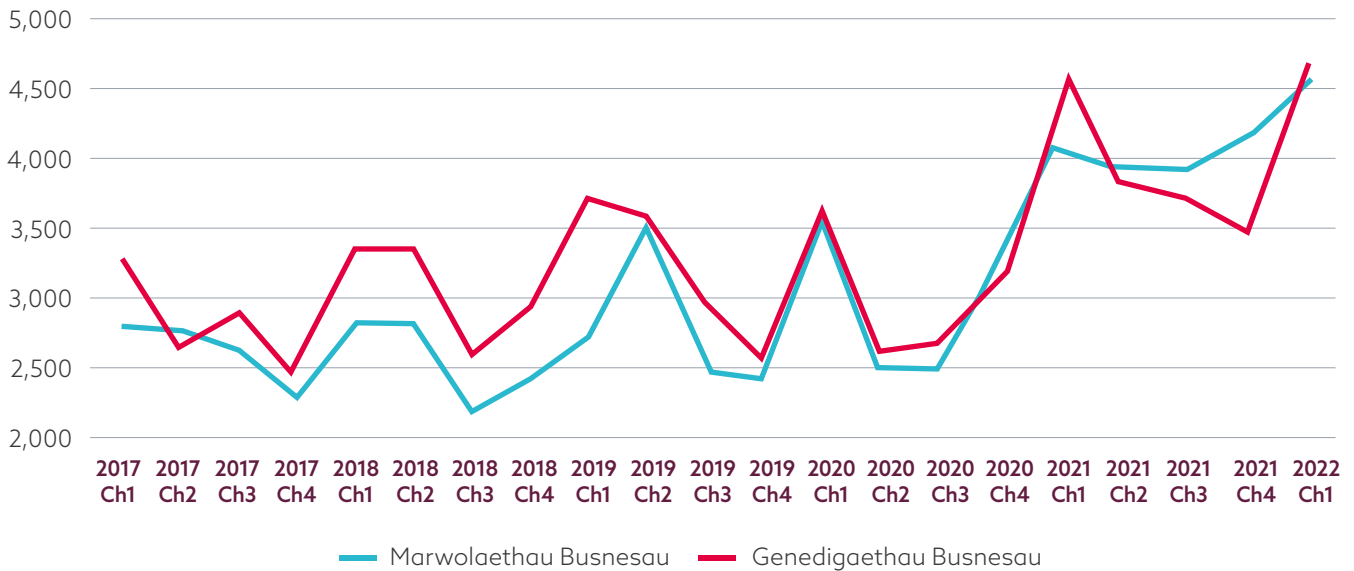
⁴¹ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/bulletins/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk/januarytomarch2022>

⁴² <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/datasets/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk>

⁴³ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2022/03/BVA-BDRC-SME-charts-Q4-2021-Final-all-slides.pdf>

Ffigur 6.

Nifer y genedigaethau a marwolaethau busnesau yng Nghymru, 2017Ch1-2022Ch1

Ffynhonnell: [Demograffeg busnes, ystadegau arbrofol chwarterol, DU](#)

Yng Nghymru, mae 28% o'r BBaChau a arolygwyd yn 2021 Ch4 yn disgwyl tyfu'r flwyddyn nesaf, i lawr 21 pwynt canran o gymharu â 2021 Ch2. Adroddodd yr arolwg fod 34% o fusnesau bach a chanolig y DU (a 36% o Gymru) yn gweld effaith barhaus y pandemig fel rhwystr mawr am y deuddeg mis nesaf,

darlun sy'n gwella o 51% yn 2020 Ch4. Nodwyd costau cynyddol hefyd fel pryder gan 34% o fusnesau bach a chanolig y DU (40% yng Nghymru), tra bod materion cadwyn gyflenwi wedi'u codi gan 23% o BBaChau y DU (Cymru 22%), gyda'r ddau rwystr newydd hyn yn cael eu hychwanegu at yr arolwg ar gyfer 2021 Ch4.

Mesur Effaith Economaidd Busnes Cymru

Nododd adroddiad gan Uned Ymchwil Economi Cymru (UYEC) Ysgol Busnes Caerdydd, Meintioli Effaith Economaidd Busnes Cymru⁴³ (2021) fod cymorth gan wasanaeth Busnes Cymru Llywodraeth Cymru wedi rhoi hwb amcangyfrifedig o £790m y flwyddyn i economi Cymru erbyn canol 2021. Canfu'r dadansoddiad fod mwy na 25,000 o swyddi wedi'u creu gan y cymorth gan y gwasanaeth ers 2015, gyda Busnes Cymru hefyd yn helpu busnesau i gynhyrchu cyfanswm o £469m mewn

buddsoddiad dros yr un cyfnod. Amcangyfrifwyd bod Rhaglen Cyflymu Twf Busnes Cymru wedi cefnogi cynnydd allforio o tua £266m⁴⁴ ers 2015, ac roedd y rhan fwyaf o hyn mewn gweithgynhyrchu a chyfanwerthu/manwerthu. Yn bwysig, mae'r cynnydd hwn mewn allforio yn bennaf ymhlith cwmnïau yn y categori cyflogaeth BBaCh lleiaf (hy, micro-gwmnïau). Mae arallgyfeirio'r sylfaen allforio ranbarthol yn hollbwysig yn y cyfnod ers i'r DU ymadael â'r UE.

Ymyriadau ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru yr un mor bwysig ag arian cynlluniau ffyrlo swyddi Llywodraeth y DU i ddiogelu cyflogaeth

Fel rhan o adroddiad ar Ymyriadau ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru: Dadansoddiad o ddata arolygon gweinyddol a buddiolwyr,⁴⁵ mae Dirnad Economi Cymru wedi archwilio data o arolwg o fuddiolwyr a gynhaliwyd gan Wavehill ac ORS. Cafodd derbynyddion o Gronfa Cadernid Economaidd Cam 1 a 2, Cynllun Benthyciadau Busnes Covid-19 Cymru, a'r cynllun Grantiau Dechrau Busnes a reolir gan awdurdodau lleol, eu cynnwys yn yr arolwg. Ymhlith y canfyddiadau, ar gyfer busnesau bach a chanolig yng Nghymru, roedd 86% o ymatebwyr yn cytuno bod y cymorth a gawsant gan Lywodraeth Cymru'r un mor bwysig ag arian cynlluniau ffyrlo swyddi Llywodraeth y DU o ran diogelu cyflogaeth. Er bod 58% o'r holl ymatebwyr yn credu bod yr holl swyddi yn eu sefydliadau mewn perygl ar adeg eu cais am gyllid grant/

benthyciad, dim ond 12% o'r ymatebwyr a gredai nad oedd swyddi mewn perygl.

Canfu'r arolwg fod gan 23% o'r ymatebwyr lai o gyflogaeth na chyn y pandemig. Fodd bynnag, datgelodd 83% o'r un mentrau hyn fod rhai swyddi naill ai'n cael eu hachub neu eu diogelu o ganlyniad i gymorth a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru. Roedd tua 28% o'r ymatebwyr yn credu bod Covid-19 wedi arwain at ostyngiad mewn gwerthiant o 50% neu fwy yn y cyfnod adrodd diweddaraf gan y sefydliad ac roedd 30% arall yn credu bod effaith Covid-19 yn ostyngiad mewn gwerthiant rhwng 20% a 50%. Yn y cyd-destun hwn mae cynnal cyflogaeth ym musnesau'r ymatebwyr yn dyst i effeithiau ar y cyd y cynllun ffyrlo ac nid oedd cymorth Llywodraeth Cymru cymaint â'r dirywiad mewn cyflogaeth yn cyfateb i ddifrifoldeb y gostyngiad mewn allbwn.

⁴⁴ Adroddiad llawn ar gael yn: <https://businesswales.gov.wales/sites/main/files/documents/Impact%20of%20Business%20Wales%20Report%20-%20ENGLISH.pdf>
Fersiwn gryno ar gael yn: https://businesswales.gov.wales/sites/main/files/documents/WG44020%20Business%20Wales%20Impact%20Study%20%28F%29_WG_0.pdf

⁴⁵ Dylid edrych ar y cynnydd hwn mewn allforion, os caiff ei gynnal o flwyddyn i flwyddyn, yng nghyd-destun cyfanswm yr allforion o Gymru ar gyfartaledd o £15.9bn y flwyddyn rhwng 2015-2019 (hy cyn yr amhariad yn sgil Covid-19). Gweler "Gwerth allforion i gyrchfannau y tu allan i'r DU" yn: <https://stats.wales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/Businesses/Exports/welshexports-by-quarter-destination>

⁴⁶ https://developmentbank.wales/sites/default/files/2022-04/EIW%20Bespoke%20Report%202022%20Covid-19%20intervention_ENGLISH-v4.pdf

Cynnydd yng ngwerth allforion nwyddau o Gymru yn ystod 2021

Mae'r Ystadegau Masnach mewn Nwyddau Rhanbarthol diweddaraf sydd ar gael gan CThEM yn ymwneud â Ch4 2021⁴⁷, gyda'r cyfnod hwn yn cwmpasu'r pedwar chwarter cyntaf o fasnach yn dilyn Brexit, a'r pandemig COVID-19 parhaus. Mae'r data hyn yn dangos cynnydd yng ngwerth allforion nwyddau ar gyfer holl wledydd y DU ac eithrio Gogledd Iwerddon yn y deuddeg mis yn diweddu Rhagfyr 2021 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.

Yng Nghymru cynyddodd allforion nwyddau 12.4% i £15.2 biliwn dros y flwyddyn hyd at Ragfyr 2021 (o gymharu â chynnydd o 6.7% yn Lloegr, ac 1.6% yn yr Alban). Tyfodd gwerth mewnforyn nwyddau ym mhob un o wledydd y DU yn y flwyddyn hyd at Ragfyr 2021 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol. Yng Nghymru cynyddodd gwerth mewnforyn nwyddau 13.2% i £16.1 biliwn dros y cyfnod hwn (o gymharu â chynnydd o 9.2% yn Lloegr, 24.1% yn yr Alban, a 12.8% yng Ngogledd Iwerddon).

Er bod gwerth allforion nwyddau'r DU wedi codi yn ystod 2021, mae dadansoddiad o ddata masnach nwyddau'r DU-UE, gan Ganolfan Perfformiad Economaidd yr LSE, yn awgrymu bod trefniant masnach y DU ar ôl Brexit (y Cytundeb Masnach a Chydweithrediad, TCA) wedi arwain at 'ostyngiad mawr' yn nifer y perthnasoedd allforio.⁴⁸ Nod yr ymchwil hwn oedd gwahaniaethu rhwng 'effaith Brexit' ac achosion eraill o newidiadau masnach (fel y pandemig). Dywedodd yr ymchwil bod '.. y TCA wedi cynyddu costau sefydlog allforio i'r UE, gan achosi allforwyr bach i adael marchnadoedd bach yr UE, ond nid (neu o leiaf ddim eto) yn amharu'n ddifrifol ar allforion gan y cwmnïau mawr sy'n gyrru dynameg allforio cyfanredol'. Yn ogystal, nododd adroddiad gan Bwyllgor Tŷ'r Cyffredin fod 'trefniadau ffiniau newydd wedi ychwanegu costau at fusnes'.⁴⁹

⁴⁷ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2021/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2021/>

⁴⁸ <https://blogs.lse.ac.uk/businessreview/2022/04/26/brexit-the-major-trade-disruption-came-after-the-uk-eu-agreement-took-effect-in-2021/>

⁴⁹ <https://committees.parliament.uk/committee/127/public-accounts-committee/news/160856/clear-increase-in-costs-paperwork-and-border-delays-for-uk-business-since-brexit-dim-helpu-gan-ailladrodd-oedi-i-newydd-mewnforyn-drefn/>

- Mae benthyciadau banc yn dychwelyd i lefelau a welwyd ddiwethaf cyn y pandemig Covid-19.
- Yn y flwyddyn hyd at 2021 amcangyfrifwyd mai cyfanswm benthycia banc Ch2 yng Nghymru oedd £20.46bn, ac ardaloedd cod post Abertawe yn cyfrif am 30.8% o'r cyfanswm a Chaerdydd yn cyfrif am 24.7%.
- Mae Monitor Cyllid BBaCh ar gyfer Cymru yn 2021 Ch4 yn nodi'r pwysau costau cynyddol sy'n wynebu BBaChau yng Nghymru; Datgelodd 37% o ymatebwyr BBaCh Cymru eu bod wedi cael eu heffeithio'n sylweddol gan gostau cynyddol.

Mae'r heriau a gyflwynir gan Covid-19 i gwmnïau bach wedi'u disodli'n rhannol gan bryderon newydd ynghylch chwyddiant costau a chyfraddau llog cynyddol. Ym mis Mai cynyddwyd cyfradd Banc Lloegr 0.25 pwynt canran i 1% (y pedwerydd cynnydd yn olynol). Mae ochr gyflenwi benthyciadau banc i fusnesau bach wedi gweld rhywfaint o ddychwelyd i amodau mwy arferol. Amcangyfrifir bod tua 0.6m o gwmnïau bach wedi benthycia am y tro cyntaf yn ystod cyfnod Covid-19 yn ôl Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach Banc Busnes Prydain ar gyfer 2021-22.⁵⁰ Dywedasant hefyd fod benthyciadau banc wedi dychwelyd i'r lefelau a welwyd ddiwethaf cyn pandemig Covid-19.

Ehangodd y llif benthycia banc gros yn ystod anterth y pandemig Covid-19 i tua £104.9bn yn 2020. Roedd hyn yn cymharu â thua £56.9bn yn 2019. Ar gyfer 2021 mae'r ffigur wedi gostwng i £57.7bn. Er gwaethaf y gostyngiad hwn mewn llif benthycia gan fanciau, bu rhywfaint o dwf yn llif cyllid allanol BBaChau sy'n dod o ecwiti preifat. Er enghraifft, yn y cyfnod 2021 Ch1-Ch3 roedd buddsoddiadau ecwiti preifat mewn busnesau bach a chanolig wedi cyrraedd £14bn, a gyda hyn o'i gymharu â chyfanswm ar gyfer 2020 gyfan o £8.7bn. Ar gyfer 2021 Ch1-Ch3 amcangyfrifwyd bod nifer bargeinion ecwiti'r DU yn 1,811, sef cynnydd o 20% o'i gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Cynyddodd llif cyllid asedau i BBaChau hefyd o £16bn yn 2020, i £19.9bn yn 2021.

Nifer isel o fargeinion ecwiti, ond cynyddodd gwerth bargeinion yng Nghymru

Mae'r twf cryf mewn bargeinion ecwiti yn 2021 wedi bod yn anwastad yn ddaearyddol. Datgelodd canlyniadau Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach Cymru 42 o gytundebau ecwiti yn unig yn Ch1-Ch3 2021, sef gostyngiad o 30% ar yr un tri chwarter yn 2020 (a Chymru'n cyfrif am ddim ond 2% o nifer bargeinion y DU). Yn fwy cadarnhaol, swm y buddsoddiad ecwiti yng Nghymru oedd £63m, sef cynnydd o 14% ar yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Roedd

Llundain a De-ddwyrain Lloegr gyda'i gilydd yn cyfrif am tua 60% o gytundebau ecwiti yn 2021 Ch1-Ch3, ac yn agos at 80% o werth y buddsoddiadau. Gellir dangos y gwahaniaeth yn yr ochr gyflenwi gyda gwybodaeth am fuddsoddwyr unigryw. Yn 2021 adroddwyd bod gan Gymru bum buddsoddwr unigryw lle rhestrwyd cyfalaf menter fel y prif gategori buddsoddi; yn Llundain yr un ffigwr oedd 581.

⁵⁰ [Marchnadoedd Cyllid Busnesau Bach 2021/22 \(british-business-bank.co.uk\)](https://www.british-business-bank.co.uk/marchnadoedd-cyllid-busnesau-bach-2021-22)

Galw o du BBaChau am gyllid yn debygol o gynyddu

Datgelodd Arolwg Cyflwr Credyd⁵¹ Banc Lloegr ar gyfer 2021 Ch4 mai ychydig iawn o newid a welodd y cyflenwad cyfanredol o gredyd corfforaethol yn y cyfnod o dri mis a ddaeth i ben ar 30 Tachwedd, 2021 (balans canrannol cadarnhaol o 3.5%⁵²), a gyda pheth disgwyliad y bydd y rhain ni fyddai amodau'n newid fawr ddim i'r cyfnod Rhagfyr 2021 hyd at ddiwedd Chwefror 2022 (canran net balans o 2.8%). Fodd bynnag, datgelodd ymatebwyr i'r arolwg fod galw cwmnïau bach am gyllid wedi gostwng ychydig iawn yn y pedwerydd chwarter, nid oedd y galw gan gwmnïau canolig eu maint wedi newid, ond bod y galw gan gwmnïau mawr wedi cynyddu. Am y cyfnod o dri mis hyd at ddiwedd Chwefror 2022, disgwyliad y benthycwyr oedd y byddai'r galw am gyllid gan gwmnïau llai yn cynyddu, tra'n ddigyfnewid i raddau helaeth gan gwmnïau o ddosbarthiadau maint eraill.

Datgelodd yr Arolwg o Amodau Credyd hefyd ffactorau yr oedd benthycwyr yn credu eu bod yn gweithio i newid argaeledd credyd. Yn y cyfnod rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2021, y prif ffactorau oedd y newid yn y rhagolygon economaidd ac amcanion cyfrannau marchnad newydd cwmnïau. Fodd bynnag, ar gyfer y cyfnod o dri mis hyd at ddiwedd Chwefror 2022, ystyriwyd bod y ffactorau allweddol a oedd yn effeithio'n gadarnhaol ar argaeledd credyd yn newid yn y rhagolygon economaidd a risgiau sy'n benodol i'r sector yn newid. Bydd yn ddiddorol gweld sut y bydd disgwyliadau'r benthycwyr hyn yn newid yn dilyn tresmasiad Rwsia yn yr Wcráin.

⁵¹ [Arolwg o Gyflwr Credyd - 2021 Ch4 | Banc Lloegr](#)

⁵² Mae Banc Lloegr yn datgan: "I gyfrifo canlyniadau cyfanredol, rhoddir sgôr i bob benthyciwr yn seiliedig ar eu hymateb. Mae benthycwyr sy'n dweud bod amodau credyd wedi newid 'yn sylweddol' yn cael dwywaith sgôr y rhai sy'n dweud bod amodau wedi newid 'ychydig'. Yna caiff y sgorau hyn eu pwysoli gan gyfrannau benthycwyr o'r farchnad. Mae'r canlyniadau'n cael eu dadansoddi drwy gyfrifo 'balansau canrannol net'. Mae'r balansau canrannol net yn cael eu graddio i orwedd rhwng (+/-)100.disgrifir newidiadau mewn balansau fel 'cynyddu' os yw'n fwy na 10 mewn termau absoliwt, fel 'bach' os rhwng 5 a 10 ac fel 'heb ei newid' os yw'n llai na 5.

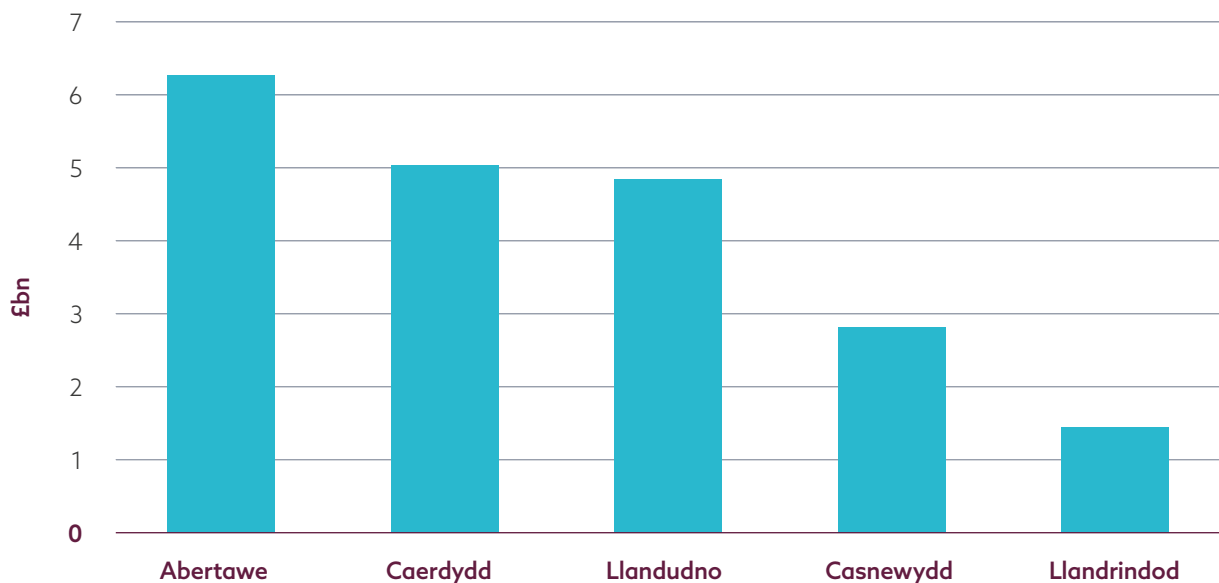
Mae codau post Abertawe a Chaerdydd yn dominyddu o ran benthyca banc i BBaCh

Mae Ffigur 7 yn datgelu data benthyca cod post BBaChau ar gyfer Cymru o 2019 Ch1-2021 Ch2.⁵³ Yn y flwyddyn hyd at 2021 amcangyfrifwyd mai

£20.46bn oedd cyfanswm y benthyca ar gyfer Ch2, ac ardaloedd cod post Abertawe oedd 30.8% o'r cyfanswm a Chaerdydd 24.7%.

Ffigur 7.

Benthyca i BBaChau yng Nghymru, £bn yn ôl cod post; Blwyddyn hyd at 2021 Ch2

Ffynhonnell: [Benthyca BBaCh o fewn codau post y DU | Cyllid y DU](#)

Roedd y twf cryfaf yn y flwyddyn hyd at 2021 Ch2 yn ardal cod post Caerdydd lle cynyddodd benthyca o £3.75bn i £5.06bn (cynnydd o bron i 35%). Ar gyfer ardal cod post Abertawe

cynyddodd y benthyca yn y flwyddyn hyd at 2021 Ch2 o £5.36bn i £6.31bn (cynnydd o 18%). Cynyddodd lefelau cyffredinol benthyca ar gyfer Cymru 22% yn y flwyddyn hyd at 2021 Ch2.

⁵³ Sylwch nad yw hyn yn cynnwys rhai codau post yn yr Amwythig sydd yng Nghymru.

Mae arolygon diweddar yn awgrymu pryderon cynyddol BBaChau ynghylch costau

Mae canlyniadau arolwg Monitor Cyllid BBaCh BVA BDRC bellach ar gael ar gyfer 2021 Ch4. Mae canfyddiadau'r arolwg yn tanlinellu pryderon cynyddol busnesau bach ynghylch costau cynyddol, a disgwylir y bydd y pwysau hwn wedi cynyddu'n sylweddol yn chwarter cyntaf eleni. Datgelodd yr arolwg fod tua 43% o BBaChau y DU wedi defnyddio cyllid a gynhrychwyd yn allanol yn 2021, o gymharu â 37% yn 2020. Roedd tystiolaeth o'r twf yn y defnydd o gyllid allanol y llynedd yn enwedig mewn BBaChau llai. Y grŵp â'r defnydd mwyaf o gyllid allanol oedd BBaChau a oedd yn cyflogi rhwng 10-49 o bobl (roedd 62% yn defnyddio cyllid allanol).

O ran diwydiant, canfuwyd lefelau cymharol uwch o ddefnydd cyllid allanol yn y sector gwestai a bwytai (55% o gwmnïau yn defnyddio cyllid allanol). Datgelodd y Monitor Cyllid BBaChau hefyd, ers 2019 (cyn Covid-19) fod symudiad wedi bod i fwy o ddefnydd gan BBaChau o fenthyciadau banc yn hytrach na chyfleusterau gorddrafft. Yn gyffredinol, roedd tua 21% o fusnesau bach a chanolig y DU yn 2021 yn benthycia ar lefelau uwch na'r lefelau cyn pandemig, roedd 11% wedi dechrau benthycia, roedd 7% wedi cymryd cyfleusterau ychwanegol ac roedd 3% yn gwneud mwy o ddefnydd o gyfleusterau presennol. Yr hyn sy'n peri pryder parhaus yng nghanfyddiadau'r arolwg yw cyfran y benthycwyr newydd (tua thraean amcangyfrifedig) sydd â phryderon ynghylch ad-daliadau.

Roedd uchafbwyntiau eraill o Fonitor Cyllid BBaCh y DU yn cynnwys:

- Roedd cyfran yr ymatebwyr i'r arolwg a oedd â thros £10,000 mewn balansau credyd wedi cynyddu i 35% ar gyfer Ch4 2021. Yn 2019 y ffigur cymharol oedd 23%.
- Yn 2021, datgelodd 12% o'r ymatebwyr fod angen cyllid arnynt, a chyda hyn cynnydd o 9% yn 2020 a 3% yn 2019. Amlygodd y mwyafrif o'r rhai a nododd angen y gofyniad o ran cymorth llif arian (81%).⁵⁴
- Adroddodd 17% o BBaChau am ddigwyddiad benthycia yn 2021, ychydig yn uwch na'r cyfnod cyn-bandemig (13% yn 2019) ond yn gostwng yn ystod 2021 o 20% yn Ch1 i 14% yn Ch4. Ychydig iawn oedd wedi bod yn geisiwr cyllid parod (4%), gan adael y grŵp mwyaf yn ôl yr arfer y rhai nad oeddent yn Geiswyr Hapus (79%). Roedd 39% o BBaChau yn 2021 yn bodloni'r diffiniad o berson nad yw'n fenthyciwr Parhaol sy'n ymddangos yn amharod iawn i ddefnyddio cyllid, sydd ychydig yn is na'r 47-48% o BBaChau sy'n bodloni'r diffiniad cyn-bandemig fel arfer, yn ogystal ag yn is na'r gyfran sy'n defnyddio cyllid allanol (43%).

⁵⁴ https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2022/03/BVA-BDRC_SME_FM_Q4_2021_Report_Final.pdf

Roedd gan tua 8% o gwmnïau Cymru gynlluniau i fenthycia yn 2021

Mae hefyd yn bosibl o fewn y Monitor Cyllid BBaChau i nodi canlyniadau gan ymatebwyr BBaChau Cymru er bod angen peth gofal yma oherwydd meintiau sampl bach mewn ymateb i gwestiynau dethol. Datgelodd data Cymreig Ch4 2021, yn ystod 2021, fod gan 8% o BBaChau gynlluniau yn y dyfodol i fenthyc neu adnewyddu cyllid; Roedd 76% yn fodlon nad oeddent yn ceisio, roedd 1% yn geiswyr ag angen uniongyrchol a 15% yn geiswyr cyllid heb unrhyw angen uniongyrchol. Ar gyfer chwarter olaf 2021 y ffigurau priodol oedd 7%, 78%, 0%, a 15% yn y drefn honno. Ar gyfer 2021 Ch4 dim ond 6% o BBaChau Cymru a awgrymodd fod mynediad at gyllid allanol yn rhwystr pwysig i'w busnesau yn y 12 mis dilynol.

Dechreuodd canlyniadau Cymru yn 2021 Ch4 hefyd nodi'r pwysau costau cynyddol sy'n wynebu BBaChau yng Nghymru. Er enghraifft, yn 2021 Ch4 datgelodd tua 37% o ymatebwyr BBaCh Cymru eu bod wedi cael eu heffeithio'n sylweddol gan gostau cynyddol, mae 34% wedi'i effeithio rhywfaint, a gyda dim ond 29% heb gael eu heffeithio mewn gwirionedd o gwbl. Fodd bynnag, roedd cynnydd mewn costau wedi effeithio'n sylweddol ar 86% o'r BBaCh a ddisgrifiodd eu hunain yn gwbl ryngwladol.

O ran y mathau o gyllid allanol a ddefnyddir gan BBaChau Cymru yn 2021 Ch4, defnyddiodd 19% o ymatebwyr fenthyciadau banc, grantiau 14%, gorddrafftiau banc 29%, 11% prydlesu/hurbrynu a 18% o gardiau credyd.

Pwysigrwydd bancio perthynas i BBaChau

Yn ystod cyfnod pandemig Covid-19 bu rhywfaint o ddiddordeb ymchwil ar yr hyn a fyddai'n digwydd o ran tueddiadau mewn bancio perthnasoedd, yn enwedig yng nghydestun newidiadau yn nifer y canghennau sy'n cael eu cau gan fanciau manwerthu'r DU. Gofynnwyd i ymatebwyr o Gymru i'r arolwg Monitor Cyllid BBaCh beth oedd yn disgrifio orau eich perthynas â'ch prif fanc. Ar gyfer 2021 Ch1-Ch4, roedd tua 21% o'r ymatebwyr

yn credu bod ganddynt berthynas gref â'u banc ac y gallent fynd atynt pan oedd angen. Dadleuodd 61% o'r ymatebwyr fod eu perthynas â banc yn iawn ond eu bod yn defnyddio'r banc ar gyfer materion trafodion yn unig, ac anaml y byddent yn cysylltu â nhw'n uniongyrchol. Dim ond 18% o'r ymatebwyr a ddatgelodd nad oedd ganddynt unrhyw berthynas waith gyda'u banc a'u bod yn dymuno cael un.

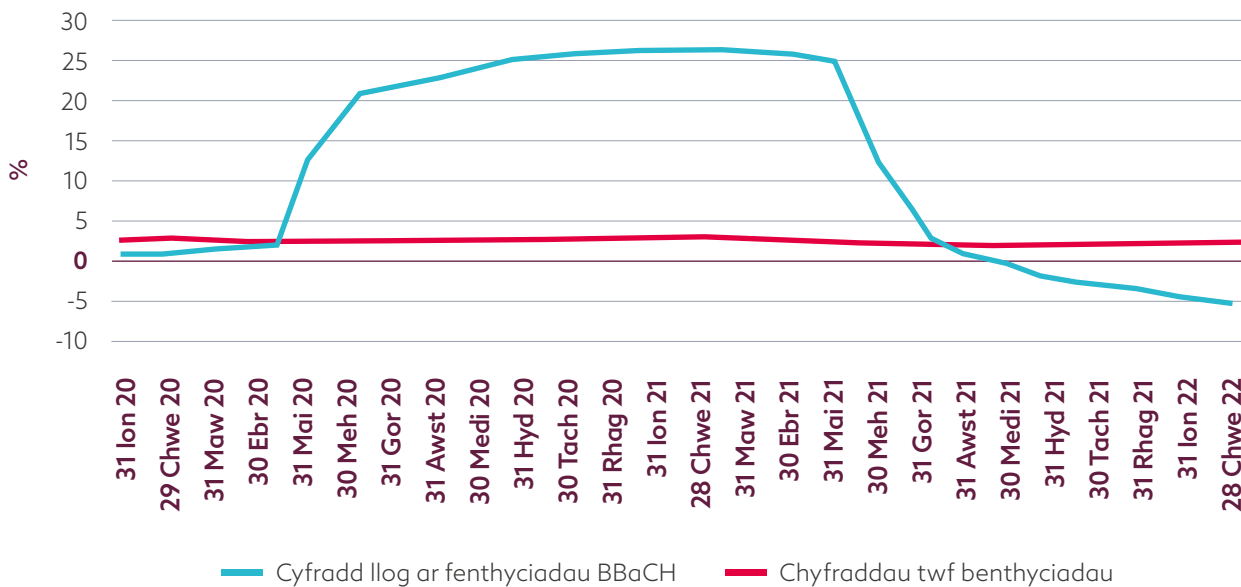
Costau cynyddol cyllid allanol

Gan symud ymhellach i 2022, mae pryderon hefyd yn dod i'r amlwg ynghylch cost gynyddol credyd busnes. Mae Ffigur 8 yn datgelu gwybodaeth gan Fanc Lloegr gydag amcangyfrifon o gyfradd llog gyfartalog pwysol banc trigolion y DU i BBaChau. Mae hyn yn datgelu cynnydd bach

gan gyrraedd cyfartaledd o 3.01% erbyn diwedd Chwefror 2022. Mae'r un Ffigur yn datgelu cyfradd twf misol benthyciadau i BBaChau a gyda hyn yn gostwng bob mis ers mis Medi 2021. Syrthiodd y gyfradd hon i -4.7% ym mis Chwefror 2022.

Ffigur 8.

Cyfradd llog ar fenthyciadau BBaCh y DU, a chyfraddau twf benthyciadau

Nodyn: Cyfres dethol yn unig. Cyfradd twf misol 12 mis sterling sefydliadau ariannol ariannol a'r holl fenthyciadau arian tramor i fentrau bach a chanolig canrannol) wedi'u haddasu'n dymhorol (cyfres RPMZO8M); Cyfartaledd misol cyfradd llog sterling bwysoli ar gyfartaledd banciau preswyl y DU - benthyciadau eraill, cyfradd gyfnewidiol sy'n gysylltiedig â Chyfradd Banc (<3mth reset) i fentrau bach a chanolig (yn y cant) heb ei haddasu'n dymhorol (cyfres CFMZ6HQ).

Ffynhonnell: Cyfraddau Llog Effeithiol Banc Lloegr. <https://www.bankofengland.co.uk/statistics/visual-summaries/effective-interest-rates>.

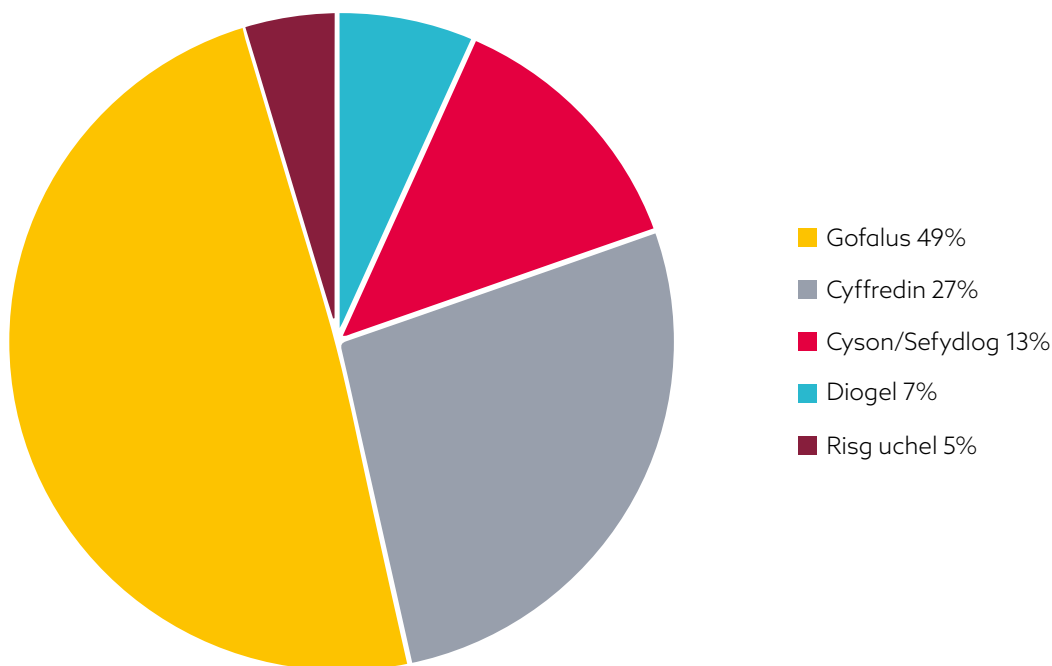
Mae gan tua 5% o BBaChau Cymru risg uchel o fethiant

Yn olaf, un ffactor sy'n effeithio ar barodrwydd banciau ac eraill i ariannu BBaCh yw eu risg credyd. Mae amrywiaeth o fethodolegau posibl ar gyfer mesur risg credyd. Mae'r adroddiad hwn yn defnyddio amcangyfrifon sy'n deillio o gronfa ddata FAME Bureau van Dijk sy'n dyrannu cwmnïau i risg credyd Diogel, Sefydlog, Arferol, Gofalus neu Uchel. Fel canllaw, mae'n debygol y bydd cwmni sydd wedi'i restru fel Diogel yn methu o fewn y cyfnod cyfrifo nesaf tua 1%, mae cwmni sydd wedi'i raddio fel Normal yn debygol o fethu tua 5%, tra gallai cwmni sydd wedi'i restru fel Risg Uchel fod yn debygol o fethu hyd at 20% yn y cyfnod ariannol nesaf.

Mae Ffigur 9 yn rhoi canlyniadau dadansoddiad o gronfa ddata FAME ar gyfer BBaChau Cymru ar ddiwedd mis Mawrth 2022. Mae hyn yn datgelu bod dros hanner BBaChau Cymru wedi cael naill ai sgôr Gofalus neu Risg Uchel, gyda 4.6% wedi cael y sgôr Risg Uchel mwyaf difrifol. Cafodd tua un o bob 5 o BBaChau Cymru sgôr Diogel neu Sefydlog. Mae'n anodd cymharu canfyddiadau o gyfnod i gyfnod ar gronfa ddata FAME ac â phoblogaeth BBaChau yn eithaf deinamig. Er enghraifft, mae'n anodd asesu faint o'r BBaChau Risg Uchel a raddiwyd yn flaenorol sy'n gadael y gronfa ddata dros amser.

Ffigur 9.

Canran Amcangyfrifedig BBaChau Cymru sy'n dod o dan wahanol gromfachau risg credyd, Mawrth 2022

Ffynhonnell: cronfa ddata FAME

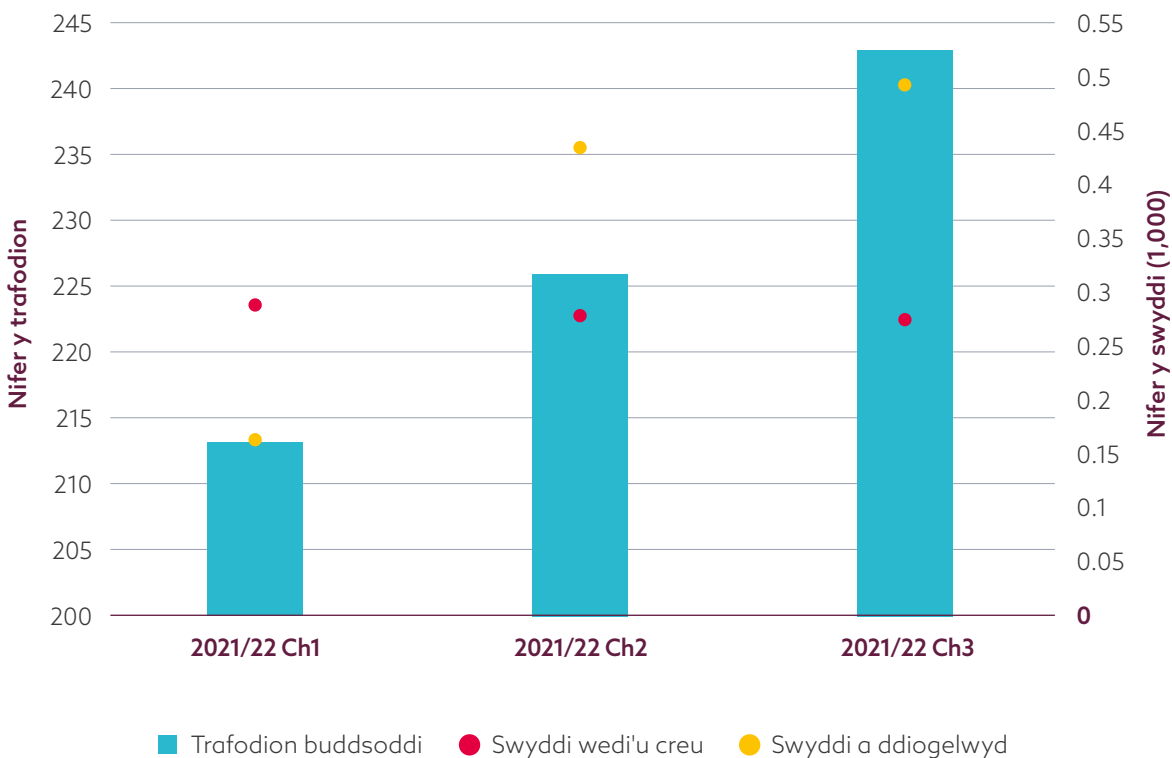
- Yn 2021/22 Ch3, cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 243 o drafodion buddsoddi, gyda chyfanswm gwerth o bron i £28m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â thua 760 o swyddi newydd a rhai a ddiogelwyd.
- Roedd gan Ganolbarth a De-orllewin Cymru berfformiad cryf o ran gwerth buddsoddiadau newydd, a chyflogaeth gysylltiedig yn y chwarter hyd at 2021/22 Ch3.
- Roedd tua 60% o fuddsoddiadau yn y trydydd chwarter yn y sectorau adeiladu a gweithgynhyrchu.

Yn y flwyddyn hyd at 2021/22 Ch3, gwnaeth Banc Datblygu Cymru gyfanswm o 378 o fuddsoddiadau, gan gefnogi amcangyfrif o 826 o swyddi newydd a 1,085 o swyddi wedi'u diogelu. Cwblhawyd y buddsoddiadau hyn drwy 682 o drafodion buddsoddi. Mae

Ffigur 10 yn dangos tuedd gynyddol mewn trafodion buddsoddi a gwblhawyd yn ystod y tri chwarter diwethaf. Er enghraifft, yn 2021/22 Ch2, cwblhawyd 226 o drafodion buddsoddi, gan gynyddu i 243 erbyn 2021/22 Ch3.

Ffigur 10.

Trafodion buddsoddi a swyddi wedi'u creu a'u diogelu, 2021/22 Ch1 - 2021/22 Ch3

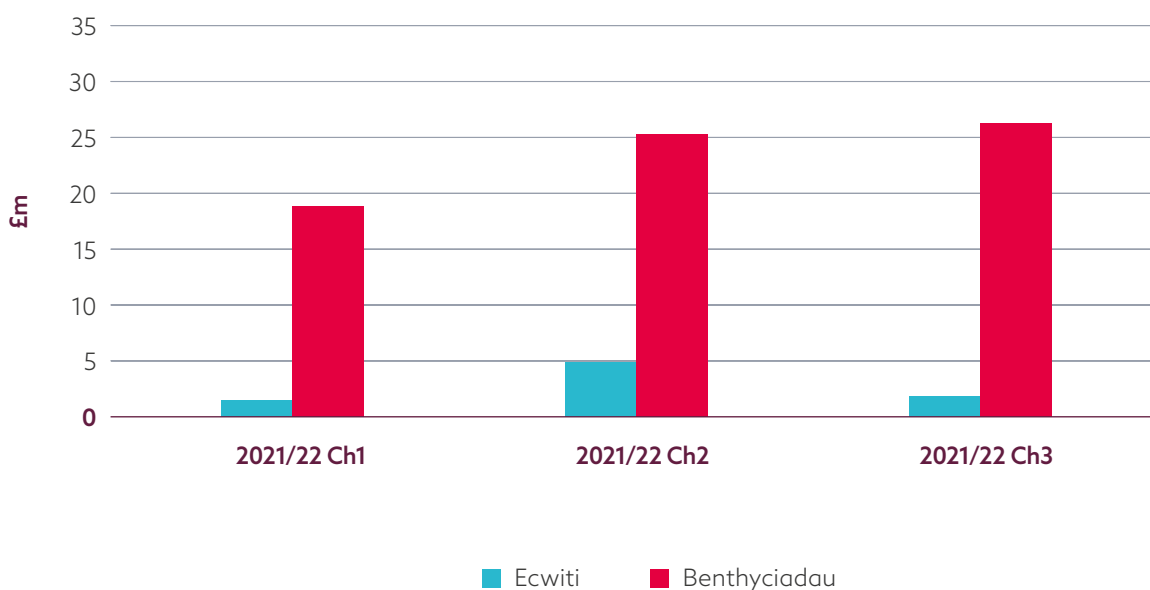

Mae Ffigur 11 yn dangos cyfanswm y gwerthoedd sy'n ymwneud â buddsoddiadau yn y flwyddyn hyd at 2021/22 Ch3. Cyfanswm y gwerth yn y flwyddyn hyd at 2021/22 Ch3 oedd £79.06m. Roedd tua 9.8% o'r buddsoddiadau hyn yn nhermau ecwiti, a gyda 90.2% yn

fenthyciadau. Yn y chwarter diweddaraf (2021-22 Ch3) cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti oedd £1.9m, a buddsoddiadau benthyciad oedd £26m. Gostyngodd buddsoddiadau ecwiti o ffigwr arbennig o uchel o £5.0m yn 2021-22 Ch2.

Ffigur 11.

Buddsoddiadau, £m, y flwyddyn hyd at 2021/22 Ch3

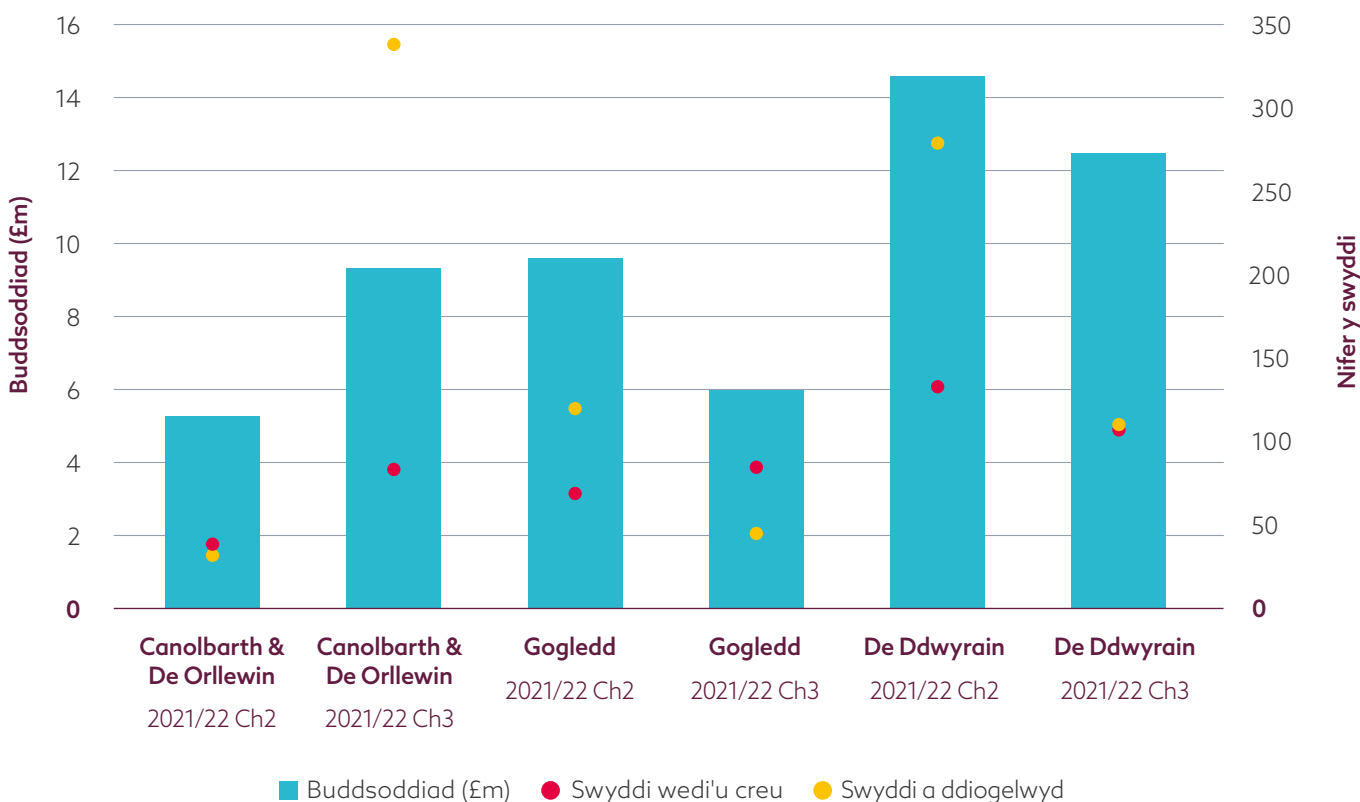

Mae Ffigur 12 yn archwilio dosbarthiad rhanbarthol buddsoddiad yng Nghymru, swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd gan y buddsoddiadau hyn, a newidiadau yn y chwarter diwethaf a adroddwyd. Roedd gan Ganolbarth a De-orllewin Cymru berfformiad arbennig o gryf yn y chwarter hyd at 2021/22 Ch3. Derbyniodd yr ardal fuddsoddiad o £9.3m a 413 o swyddi naill ai wedi eu creu neu eu diogelu gan y buddsoddiadau hyn. Roedd hyn yn cynrychioli traean o fuddsoddiadau

Banc Datblygu Cymru yn y trydydd chwarter, a gyda swm y buddsoddiad i fyny dros 52% ar y chwarter blaenorol. Bu gostyngiad yn y buddsoddiad yn rhanbarthau'r Gogledd a'r De-ddwyrain yn 2021-22 Ch3. Er enghraifft, gostyngodd buddsoddiad yn y Gogledd o £9.7m i £6.1m, tra yn y De-ddwyrain gostyngodd y gwerth o £14.6m i £12.5m. Mae angen bod yn ofalus wrth drin y ffigurau tueddiadau chwarterol hyn oherwydd gallant gael eu dylanwadu gan fuddsoddiadau unigol mawr.

Ffigur 12.

Dadansoddiad rhanbarthol o fuddsoddiad a chyflogaeth gysylltiedig 2021/22 Ch2-Ch3

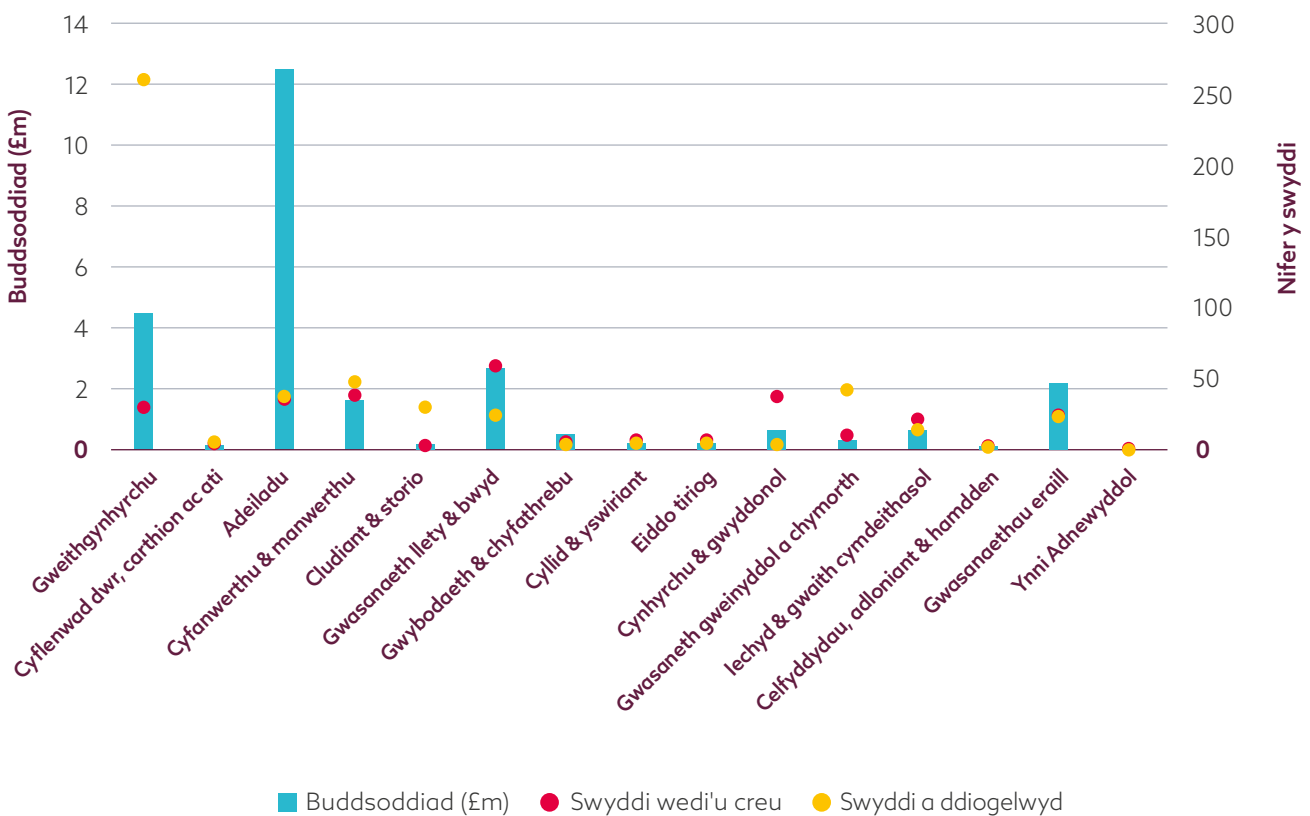

Yn olaf, mae Ffigur 13 yn datgelu sut y dosbarthwyd buddsoddiad a chyflogaeth gysylltiedig fesul sector diwydiannol yn 2021-22 Ch3. O'r cyfanswm o £27.9m o fuddsoddiadau a wnaed yn y chwarter, roedd 62% yn cynrychioli buddsoddiadau yn sectorau adeiladu a gweithgynhyrchu'r economi. Fodd bynnag, esgorodd y buddsoddiad o £12.9m yn y sector

adeiladu 69 o gyfleoedd cyflogaeth newydd neu rai a ddiogelwyd, tra bod y buddsoddiad o £4.6m yn y sector gweithgynhyrchu wedi esgor ar 286 o gyfleoedd cyflogaeth. Yr unig sectorau eraill lle'r oedd cyfanswm y buddsoddiad yn y trydydd chwarter yn fwy na £2m oedd Gwasanaethau Llety a bwyd a Gwasanaethau Eraill.

Ffigur 13.

Buddsoddiad a chyflogaeth gysylltiedig fesul diwydiant 2021/22 Ch3

Yn dilyn rhywfaint o optimistiaeth ofalus ar gyfer 2022 fel yr awgrymwyd yn yr Adroddiad chwarterol blaenorol, cyhoeddir yr adroddiad hwn ar adeg o ansicrwydd byd-eang cynyddol, yn fwyaf arwyddocaol yn ymwneud â'r rhyfel yn yr Wcráin a pholisi sero-Covid-19 Tsieina. Mae'r ansicrwydd hwn yn cyfrannu at y pwysau sydd eisoes yn sylweddol ar economïau'r DU a Chymru.

Yn chwarter cyntaf 2022 roedd economi'r DU yn dal i brofi twf economaidd cadarnhaol. Fodd bynnag, mae pryderon ynghylch breuder y twf hwn, a'r posibilrwydd o gyfnod o chwyddiant disymud yn y DU. Mae'r sector gwasanaethau wedi arwain twf CDG y DU yn ystod y misoedd diwethaf, ond mae hyn bellach yn cael ei fygwth yn gynyddol gan yr argyfwng costau byw yn cyflymu a gyda rhai dangosyddion amser real bron yn awgrymu bod hyder defnyddwyr yn dirywio, gyda rhywfaint o arafu a thueddiad gwastad mewn gweithgareddau sy'n ymwneud â manwerthu ac adloniant.⁵⁵ Fel y nodwyd gan Fanc Lloegr, mae posibilrwydd o gwmp ym nhwf CDG yn 2023.

Yn dod i'r amlwg yn gryf o arolygon o BBaChau mae pryderon ynghylch pwysau cost mewnbyn. Mae'r FfBB yn nodi bod 'chwyddiant cynyddol yn "anhydrin" i gwmnïau bach.' Gyda chwyddiant costau mewnbyn yn llawer uwch na chwyddiant prisiau defnyddwyr, mae'r wasgfa ar gwmnïau bach yn arbennig yn debygol o fod yn ddifrifol, gyda disgwyliadau o chwyddiant uwch eto i ddod. Mae'r lefelau isel o fuddsoddiad busnes yn y DU yn debygol o gael eu heffeithio ymhellach eleni wrth i lawer o fusnesau ganolbwyntio ar oroesi. Bydd y busnesau hynny sy'n ceisio cyllid allanol yn wynebu cynnydd yng nghost y cyllid hwnnw eleni gan fod cyfradd llog sylfaenol Banc Lloegr wedi bod yn symud yn araf i fyny, gyda'r cynnydd ym mis Mai yn mynd â'r gyfradd i 1%.

Mae un o'r ychydig arwyddion cadarnhaol yn yr economi yn ymwneud â'r farchnad lafur gymharol gryf, yn enwedig yng Nghymru, er gyda thystiolaeth bod marchnadoedd llafur y DU yn dod yn fwyfwy 'tynn', wrth i swyddi gweigion gynyddu, a diweithdra'n lleihau. Mae rhai sectorau o economi Cymru yn profi prinder llafur difrifol, er enghraifft yn y diwydiant lletygarwch. Roedd y sectorau gwasanaeth hyn o'r economi wedi bod yn perfformio'n gryf ers i gyfyngiadau Covid-19 lacio.

Un positif arall fu'r cynnydd yng ngwerth allforion nwyddau o'r DU a Chymru yn ystod 2021. Fodd bynnag, eto mae rhai nodiadau y dylid bod yn ofalus. Mae'n bosibl bod y prif ddata, sy'n cael ei ddominyddu gan gwmnïau mawr, yn cuddio'r effeithiau posibl ar allforwyr cwmnïau bach, gydag ymchwil yn awgrymu bod llawer o berthnasoedd masnach wedi dod i ben o ganlyniad i gostau sefydlog uwch allforio i'r UE.

Mae'r straen ar gyllid cyhoeddus yn golygu ei bod yn annhebygol y bydd unrhyw gymorth ychwanegol sylweddol gan y llywodraeth i aelwydydd a busnesau mewn ymateb i'r amodau economaidd cyfnewidiol hyn. Bydd rôl Banc Datblygu Cymru wedyn yn gynyddol bwysig wrth gefnogi BBaCh yng Nghymru i ymdopi â'r heriau, yn enwedig o ran costau a phwysau cyfalaf gweithio yn 2022.

⁵⁵ <https://www.ft.com/content/64db3dcf-23ff-4f69-9a4c-d684675b596b>

⁵⁶ <https://www.fsb.org.uk/resources-page/fsb-newsletter-thursday-14-april-2022.html>

Adnoddau dethol sy'n cael eu diweddarau'n aml

Mae rhai ffigurau a adroddwyd yn yr Adroddiadau Chwarterol yn newid yn eithaf cyflym. I'r darlennydd, mae'r atodiad hwn yn darparu dolenni gwe i'r ystadegau sy'n cael eu diweddarau'n aml fel y gellir cael diweddariadau cyn yr Adroddiad chwarterol nesaf.

Diweddariadau CDG y DU:

<https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/latest>

Dadansoddiad o farchnad lafur y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes>

Data marchnad lafur ranbarthol y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/nationallabourmarketsummarybyregions01>

Arolwg SYG o Effaith COVID-19 ar Fusnes:

<https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessimpactofcovid19surveybicsresults>

Dirnad Economi Cymru
Economic Intelligence Wales

banccatblygu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru Plc (Development Bank of Cymru Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru gydag enwau gan gynnwys y llythrennau cyntaf BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo llwyr i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Cymru Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr ARhD. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Cymru Plc) nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu nad yw'r un o endidau'r grŵp yn gallu derbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Gellir gweld siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc yn [banccatblygu.cymru](https://www.banccatblygu.cymru).